PROVINCIAL LIBRARY

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК X. Ч. 131 (1184). ВІВТОРОК, 6. ЛИСТОПАДА 1928. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, NOVEMBER 6th, 1928. No. 131 (1184). VOL. X.

The Provincial Library City

1917 - Одинайцять років радянської влади - 1928

РОБІТНИЧА КЛЯСА ІНДІЇ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ КОМІСІЇ САЙМОНА.

Поліція напала на кілька тисяч робітників і студентів у Лагоре й багатьох з них тяжко поранила.

КАЛЬКУТА, Індія, 31. жовтня. — Багато робітників і студентів у Лагоре було тяжко поранених, коли поліція напала вчера на кілька тисяч демонстрантів, які протестували проти британського правління в Індії з нагоди прибуття сер Джана Саймона і його комісії.

Коли комісія Саймона прибула вчера до Лагоре, залізничу стацію охороняла узброєна поліція за колючим дротом. Тисячі демонстрантів, які несли чорні прапори як символ британського гніту і плякати з написами, що домагалися повороту комісії й повної незалежности для Індії, зближилися до стації, але поліція заатакувала їх, заки вони дійшли до колючого дроту. Наступила загальна боротьба, але число ранених не є відоме.

Всі залізничі стації на шляху, куди має переїздити комісія, є під сильною вартою, і спеціяльна сторожа є уставлена на кожнім цалі землі. Стації від Пеони до Лагоре є всі обведені колючим дротом.

Комісія Саймона, вислана британським урядом з наміром прийти до компромісу з ліберальними групами індійського парляменту в справі незалежности, відбуває тепер свою другу подорож. Підчас її першої візити минулого року протест індійських мас був так великий, що вона була примушена забратися з боязни перед грізними розрухами. Виглядає, що й тепер вона не буде мати більшого успіху.

ПОЛІЦІЯ СТРІЛЯЛА ДО ЮНІЙНИХ ДОКОВИХ РОБІТНИКІВ.

МЕЛБУРН, Австралія, 2. листопада. — В Порт Мелбурн поліція стріляла сьогодні до юнійних докових робітників і чотирох з них ранила, одного тяжко. Боротьба вивязалася з того, що узброєна поліція давала охорону для страйколомів. Після вистрілів до юрби поліція брутально почала розправлятися з юнійними робітниками і багатьох побила своїми палками.

Підчас бійки, що тревала цілу годину, багатьох страйколомів кинено в воду, але всіх їх виратувано. Робітники кидали камінням на поліцію і страйколомів.

Юнійні робітники кілька разів заатакували вчера страйколомів у Мелбурні.

ВИСЛІД ВИБОРІВ В НОВІЙ ФУНЛЯНДІЇ.

СТ. ДЖАНС, Нова Фунляндія, 1. листопада.—В загальних парляментарних виборах, що відбулися в понеділок, урядова партія потерпіла невдачу. Вона вибрала досі 10 послів, а опозиційна 22. З сімох виборчих округів нема ще висліду голосування. До парляменту Нової Фунляндії вибирається 37 послів. Партією, що тепер віднесла побіду і прийде до влади, є ліберальна.

РУМУНСЬКИЙ УРЯД ПІД ПРОВОДОМ БРАТІЯНУ ЗРЕЗИҐНУВАВ.

ЛОНДОН, 3. листопада. — "Дейлі Мейл" надрукувала сьогодні депеші з Відня, які кажуть, що румунська реґенція зажадала резиґнації премієра Вантілі Братіяну, бо хоче, щоб в уряді були зарепрезентовані всі політичні партії.

Національно - селянська партія, яка дістала 78 проц. голосів у Трансильванії, відмовилася взяти участь у святкуванні на 1. грудня десятої річниці прилучення Трансильванії, якщо Братіяну остане при владі.

Ґазета каже, що ґарнізон у Букарешті змобілізовано після конференції між міністром внутрішніх справ, префектом поліції і комендантом жандармерії. В столиці панує великий неспокій і замішання.

ВІДЕНЬ, 3-го листопада. — Вінтіля Братіяну, премієр Румунії від часу смерти його брата Йона дня 24. листопада 1927 року, сьогодні зрезиґнував.

Три головні провідники опозиційних партій — Туліо Манію з національно - селянської, ґен. Фоза Авереску з народньої й Микола Йорґа з національної — будуть приняті сьогодні реґенцією.

Уважають за правдоподібне, що М. Манію буде поручено скласти новий кабінет, в якім то випадку Микола Титулеску, що недавно уступив з кабінету Братіяну, стане міністром закордонних справ.

Резиґнація Вантілі Братіяну приводить до кінця, що найменше на деякий час, довге правління родини Братіяну в Румунії.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!

РАДЯНСЬКИЙ СВІТ І КАПІТАЛІСТИЧНИЙ.

У ЛЬВОВІ ВИБУХЛИ РОЗРУХИ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

БЕРЛІН, 2. листопада. — У Львові вибухли сьогодні поважні розрухи, підчас яких ранено 80 українських студентів і польських поліцаїв. Студенти кидали на поліцію камінням, а поліція стріляла до них з револьверів. Підчас заворушення поліція дала сотки вистрілів.

Розрухи розпочалися, коли студенти пробували знищити памятники, поставлені польською владою для провокації, щоб "відсвяткувати" річницю загарбання Львова польськими наїздниками в день 1. листопада 1918 р.

Дві тисячі студентів взяли вчера участь у панахиді в катедрі. Вийшовши з катедри, вони помашерували на цвинтар, де вивязалася боротьба. Підчас боротьби студенти вивісили на катедрі український прапор.

СТРАЙК ЗАКІНЧИВСЯ.

ПРАГА, 30. жовтня.—Страйк вуглекопів у Кладно закінчився частинною перемогою робітників. Платню піднесено від три до пять процент і має бути призначена сума на допомогу проти високого кошту прожитку.

РОЗПОЧАВСЯ СУД НАД ТОРАЛЕМ, УБІЙНИКОМ ОБРЕҐОНА.

САН АНДЖЕЛЬ, Мексико, 2. листопада. — Хозе де Леон Тораль, якого судять за убивство вибраного президента Обреґона, заявив сьогодні судді й лаві присяглих, що він рішив убити Обреґона, щоб цим "допомогти справі", маючи на думці спір між католицьким попівством та урядом.

Росправа проти Тораля розпочалася сьогодні. Разом з ним поставлено на суд настоятельку монастиря, як спільника Тораля.

Відповідаючи на запитання судді, Тораль заявив:

"Я ділав для добра католиків. Це була божа місія. Я не знав докладно, які негайні результати принесе убивство, але я був увірений, що це принесе полекшу для католиків".

Розуміється, Тораль не хоче виявити своїх спільників і бере всю відповідальність на себе, щоб цим не пошкодити католицькому попівству, яке веде боротьбу проти мексиканського уряду.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЄВИЧ ВТРАТИВ НАДІЮ НА ПОВАЛЕННЯ БІЛЬШОВИКІВ.

ПАРИЖ, 2-го листопада. — Французька преса повідомляє, що бувший російський великий князь Никола Николаєвич зрікся проводу в антибільшовицькій організації в Парижі. Він покидає свою віллю коло Парижа, де мешкав від кількох років, і виїздить жити на французькій Рівієрі.

Бувший великий князь втратив останню надію на повалення радянської влади і привернення династії Романових. Він розпускає свій особистий штаб, зложений з офіцирів старої царської армії. Уважають, що він приготовляється на завжди залишити Париж.

ТОВ. КОЛІСНИК ДАЛІ ЛЕЖИТЬ У ШПИТАЛІ.

На численні запитання наших товаришів заявляємо, що стан здоровля тов. В. Н. Колісника, комуністичного алдермена у Вінніпеґу, майже не змінився і він далі лежить у Дженерал госпітал. Та ми надіємося, що в найближчих днях зайде зміна на ліпше і тов. Колісник буде приходити до здоровля.

Рівночасно робляться всі приготування до виборчої кампанії і Комуністична Партія йде до виборів з тов. Колісником, як своїм кандидатом на алдермена в третій варді.

ПАРТІЯ ПРАЦІ ВІДНЕСЛА УСПІХИ КОШТОМ КОНСЕРВАТИСТІВ.

ЛОНДОН, 3. листопада. — По цілій Англії відбулися в понеділок муніципальні вибори, в яких віднесла великі здобутки Партія Праці, головно коштом консерватистів. В около 80 найбільших містах і місточках, за виключенням Лондону, вислід виборів представляється так:

Здобутки: консерватисти 15, Партія Праці 130, ліберали 13, незалежні 10.

Втрати: консерватисти 80, Партія Праці 19, ліберали 21, незалежні 41.

В лондонських дільницях вислід виборів є такий:

Здобутки: муніципальні реформісти (буржуазні) 6, Партія Праці 95, проґресісти 33, незалежний 1.

Втрати: муніципальні реформісти 101, Партія Праці 18, проґресісти 16.

Минулого року Партія Праці здобула від консерватистів 72 місць, від лібералів 20 і від незалежних 9.

Таким чином консерватисти втратили около одну пяту місць, які вони попередньо мали.

Хоч Партія Праці віднесла значні успіхи в 19 з 28 лондонських дільниць, лише дві з цих міських рад перейшли під її контролю в наслідок виборів. Всетаки результат є такий, що в багатьох місцях Партія Праці є близька обняття контролі в місцевім правлінню.

Вислід міських виборів є осторогою для консервативної партії, що в слідуючих загальних виборах може провалитися теперішній консервативний уряд Болдвина.

СУД ОКЛАГОМИ УСУНУВ З БАЛОТА КОМУНІСТИЧНУ ЛІСТУ.

ҐУТРІ, Оклагома, 30 жовтня. — Оклагомські суди відмовили комуністичним кандидатам права стояти на балоті в тім стейті, взявши собі приклад з тактики стейтових урядників і найвищого суду Небраски.

Імена комуністичних кандидатів були вміщені на списку фармерсько - робітничої партії Оклагоми кілька місяців тому. Робітничій (Комуністичній) Партії неможливо було виставити свого власного списку в тім стейті. Конспірація усунути їх велася від того часу.

Реакціонери дістали сто підписів на петицію, що протестувала поти комуністичних імен на фармерсько - робітничім списку, і секретар стейтової виборчої комісії відкинув підписи комуністичних петицій, домагаючися предложення 1,000 нових підписів що найменше з десятьох ріжних повітів для повалення протесту. Таке домагання було зроблене помимо того факту, що багато зі 100 підписаних на протестаційній петиції не були членами фармерсько-робітничої партії, як цього вимагає закон.

НЕМА ВИГЛЯДІВ НА ЗМЕНШЕННЯ ВОЄННИХ РЕПАРАЦІЙ.

ПАРИЖ, 30. жовтня. — Знатоки не мають великих надій на відповідне зменшення щорічних німецьких репараційних рат. Причини цього такі:

1) Злучені Держави стоять на тім становищі, що бувші держави антанти мусять сплачувати свої борги Америці незалежно від їх розрахунків з Німеччиною.

2) Англія стоїть на тім, що континентальні держави повинні платити їй свої борги в таких розмірах, щоб це покривало її сплати Америці.

3) Франція обстоює, що вона мусить мати від Німеччини суму, потрібну їй для плачення своїх боргів Англії та Америці, а також як відшкодування за воєнні знищення.

Зменшення німецьких репарацій залежить головно від позиції Злучених Держав, які досі не заявили ще наміру переглянути наново питання боргів Европи.

Тому мало є надій, щоб Німеччині зменшили річну сплату репарацій з 600 до 240 міліонів, або найменше до 360 міліонів, чого саме Німеччина сподіється.

ПАРИЖ, 30. жовтня. — Премієр Пуанкаре заявив перед зборами 700 посадників міст з Нормандії, що Франція буде домагатися такої висоти репарацій, щоб ними сплатити свої борги Англії та Америці, а також, щоб покрити шкоду, яку принесла війна. Поки остаточно не будуть закінчені репараційні переговори й Німеччина не пічне платити, Франція буде окупувати німецьку територію, як ґарантію того, що Німеччина буде точно сплачувати репарації.

ВАТЕРЛУ, Онт., 2. листопада. — У фінішінґ румі Е. О. Вебер Форнічур Ко. вибух вогонь, підчас якого 59-літній робітник Джан Мичел з Киченер попікся так тяжко, що незадовго помер у шпиталі.

5,000 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ДЛЯ "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ" В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ! ВСІ ДО ПРАЦІ В КОРИСТЬ СВОЄЇ РОБІТНИЧОЇ ПРЕСИ! 5,000

ВЕЛИКІ МАНЕВРИ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ

ТРУДЯЩІ КИЇВА ВІТАЮТЬ ЧЕРВОНУ АРМІЮ.

17-го вересня в Київі відбулась парада війська, що брало участь в маневрах.

Ще за довго до паради на поле, де вона мала відбутися, почали сходитись тисячі робітників з родинами, що прийшли з квітами в руках привітати Червону армію. Військо розтягнулося на полі на протязі 5 кільометрів.

Від 11 год. 30 хвил. вранці з'явився верхи на коні тов. Ворошилов у супроводі членів Реввійськради, об'їзджаючи розташоване військо. Появу тов. Ворошилова зустріли гучним "ура". Робітничі делегації встелили йому шлях квітками. Ввесь час лунали привітання:

— Хай живе славетня Червона армія і її проводир тов. Ворошилов!

Кожній частині, що проходила на параді, робітники влаштовували бурхливі овації. Ввесь шлях від поля до міста, що ним ішло військо, на протязі кількох верств услався квітами. Особливо щиро вітали робітники бійців робітничих батальйонів.

Підчас паради вгорі літали десятки аероплянів. Місто набрало надзвичайно врочистого вигляду. На робітничих околицях, де проходило військо, були споруджені великі арки з написами - привітаннями Червоній армії та її проводирям. Все місто було бздоблене прапорами, гірляндами, зеленню. Частинам, що проходили, робітники роздавали квіти й подарунки.

Уже давно місто не переживало такого врочистого піднесення, як сьогодні. Всі старі й малі вийшли на вулицю.

Вогнем ентузіязму палахкотіли серця десятків і сотень тисяч трудящих Київа. Процесія тривала понад 4 години. Разом з молодими червоноармійцями проходили й старі робітники-учасники ТСО-Авіяхемівських батальйонів.

День паради обернувся на врочисте свято єднання трудящих зі своєю бойовою Червоною армією.

Дефіляда Червоної армії.

Перед початком паради тов. Ворошилову представили старого українського вченого члена ВУЦВК академика Туткіївського. Протягом кількох хвилин між ними тривала жвава розмова. Потім тов. Ворошилов привітався з представниками партійних, професійних і громадських організацій і, зійшовши на спеціяльну вишку, вітав військо, що проходило маршем.

Парадом командував начальник штабу РСЧА тов. Шапошніков.

відчувала, що там, де бойові засоби, які є в її розпорядженні, будуть недостатні, — її підтримають инші види війська.

Кіннота на маневрах показала, що поруч найголовніших властивостей — рухомости і завзятости, вона поряд з чудовими веділнями кінної атаки, вміє вести боротьбу в спішених лавах.

Артилерія зробила ще один величезний крок уперед. Поруч високих досягнень у техніці своєї роботи, вона виявила велику здатність працювати спільно з иншими видами війська — піхотою і кіннотою.

Танкові і броневі частини добре виконували цілу низку складних завдань, що їх ставили перед ними трудні моменти бойової діяльности.

Дії авіяції, що до свого розмаху і складности, перебільшили все те, що ми мали у попередніх наших маневрах.

З великим задоволенням відзначаю, що військово повітряні сили чудово виконали всі ті завдання, що на них покладалися. Поруч високого підготовлення техніки льотної справи, вони виявили не менш високе тактичне підготовання.

Хемічні частини показали досить високу підготовленість в своїй спеціяльності і навичку до спільної роботи з військом протигазової оборони.

Вже в перші дні маневрів я мав нагоду відзначити з подякою чудову роботу однієї з частин інженерного війська. В дальшому ході маневрів саперні, понтонні, прожекторні частини і військо звязку показали дружню і добре налагоджену роботу. Енергія, швидкість і чіткість виконання наказів супроводжували всю їхню діяльність на маневрах.

Червона армія має в особі їх вірного й підготовленого товариша на війні, а держава — надійного вартового своїх кордонів.

Водночас політапарат цілком справився з складним завданням — безперервного звязку частин, що маневрували, з масами трудящої людности.

Червоноармійський склад у важних обставинах похідного бойового життя виявив величезну витривалість.

Окремі частини і цілі сполучення, що брали участь у маневрах, показали високу міру настійности й упертости в досягненні поставлених цілей, на які може бути здатна Армія Пролетарської Революції.

СИЛА І МОГУТНІСТЬ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

З НАКАЗУ ГОЛОВИ РЕВВІЙСЬКРАДИ К. ВОРОШИЛОВА.

Сила й могутність Червоної армії є не тільки в розвиткові своїх внутрішніх можливостей, але також і в найщільнішому звязку з радянським громадянством.

Маневри показали, що інтереси Червоної армії близькі серцеві трудящих. На всім своїм шляху частини, що маневрували, зустрічали дружнє, повне ентузіязму ставлення робітників і селян, які шукали нагоди зробити допомогу і сприяти Червоній армії.

Цілком погоджена робота пролетарських батальйонів і команд ТСОАвіяхему, організацій Українського Червоного Хреста і кооперації, чітка робота залізничників України і особливо ст. Конотопу і Бахмачу, міліції і пожежників підчас навчання з протиповітряної оборони і незвичайна дисциплінованість, що її виявила людність великих центрів підчас цих навчань — все це є яскравий доказ того, що широкі шари трудящих добре засвоїли твердження, що оборона пролетарської держави — справа всіх трудящих.

Величезне значіння київських маневрів є в тім, що вони дали ряд вдалих зразків тактично-правильного й вмілого застосовування технічних засобів.

Піхота діяла на маневрах упевнено, бо вона що-хвилини

Червона армія парадує в Київі на площі "Героїв Перекопу".

"Тюрма народів".

Від Владивостоку на Тихому океані, звідти, де сходить сонце, до кордонів Німеччини й Австрії, де воно схиляється на спочинок, від суворих берегів Льодового океану, де півроку стоїть глуха ніч, аж до кордонів Персії й Туреччини, де полощуться Каспійське та Чорне моря, розляглася була незграбна, неохайна царська самодержавна Росія.

Про неї казали: "тюрма народів", "велетень на глиняних ногах".

Кого, кого тільки не прибрало хижацьке, заздре око царів і цариць російських?

Проковтнувши казанських та астраханських татарів, наклавши на Сиріб із його численними народами свої лабета, самодержавне око прищурилось на південь — на Україну, Крим, Басарабію, а потім на захід — на Литву на Польщу, на естонців, латишів, на фінів. Іще, іще, іще... Сотні народів великих і малих скувала царська корона.

І став після цього цар писати в своїх маніфестах: "Мы божіей милостію император. Всероссийский, царь Польський и Великий князь Финляндский и прочая и прочая".

Аж духа бувало забиває дияконові, поки він прокаже з церковного амбону царський маніфест з усіма титулами самодержавця.

Треба було цареві всі народи держати міцно у путах, у вічному страху. Одних на одних нацьковували, одних одними залякували.

Коли треба було придушувати повстання кавказьких народів, то царі самодержці посилали туди росіян і українців. Коли повстали поляки — то на них гнали донських козаків.

А як 1905 року почались заколоти по наших українських селах, — сюди гнали черкесів, калмиків і т. ин.

шею", протягом одного місяця перевішав і замордував в одному Вільні коло 3,000 душ.

Згадаймо Кавказ, де царські поліцаї та жандарми нацьковували вірменів на грузинів, грузинів на вірменів, а татар на тих і тих.

Страшну бакінську різню підстроїли царські поліцаї (татари проти вірменів). Ця різня згубила сотні невинних душ дітей, жінок і старих людей.

А що робилось в Туркестані, в Бухарі — всього тут і не перекажеш.

З маленькими сибірськими народами не панькалися. Там не було різні, там просто споювали їх горілкою. Туди царський уряд посилав таких просвітителів, як купці, що за фляшку горілки забирали, часом, у тубільця-сибіряка всю його працю за цілий рік.

Сибірський самоїд, чи ескімос, боляче відчував на собі цю "просвітительну" роботу царської політики, але він темний був і думав, що так і треба.

Ішли роки. Народній гнів наростав, але ще царювали жандарми і поліцаї з багнетом і канчуком. Жах панував над стомленою виснаженою людністю.

Так було до останніх днів світової війни. Тут упав царат. Сліпоока керенщина, що ніби-то хотіла замирити народи колишньої царської Росії, почала їм роздавати куці автономії. Та не витанцювалось. Не вдержалась і сама керенщина.

А там прогримів молодий дужий грім великої Жовтневої Революції. Тюрма народів враз розкололась, домовина розсипалась і заіржавлені ланцюги, що триста років сковували сотні народів, з брязкотом упали.

До складного національного питання комуністична партія й радянська влада прийшли обе-

ТІ, ЩО РОЗВАЛИЛИ "ТЮРМУ НАРОДІВ" — СВЯТКУЮТЬ СВОЮ ПЕРЕМОГУ.

То була політика войовничого нацьковування одних "діток" на других. А була ще політика "мирного завойовування", політика зросійщування через школу, через церкву, через суд, через начальство.

Політика великодержавного чобота.

Це, здебільшого, для малих сибірських та азіятських народів: калмиків, бурятів, туркменів, самоїдів. Це політика винищування цих народів та заселення їхніх земель "вірними синами".

Величезні сибірські повіти, калмицькі волості — цілі степи, віддавалось на суд урядникові або справникові. І той там був "і цар і бог".

— До царя далеко, до бога високо — це була улюблена приказка цих царських посіпак. І чинили вони свій суд, свою розправу "во славу батюшки-царя"...

Згадаймо тільки катування в Польщі після повстання 1863 року, коли царський генерал Муравйов, прозваний "душові-

режно, по-ленінському, мудро. Зразу і перш за все, всім ясно стало, що не окремі нації повинні ворогувати між собою, а кляси. Дві кляси: кляса трудящих і кляса капіталістів. Трудящі і нероби. Бо ця ворожнеча споконвічна: капіталіст-єврей — ворог трудящому робітникові єврейові. Український пан-поміщик корог українському селянинові бідняковi. Руський купець чи фабрикант — ворог і п'явка руського фабричного робітника. І українському селянинові не миліший поміщик від того, що він українець, так само, як єврееві-робітникові не миліший його хазяїн-капіталіст від того тільки, що він єврей.

Одна мета у всіх трудящих — то байдуже, з якого вони народу, чи то будуть вони французи, чи українці, чи татари, чи євреї, — мета одна — це подолати у спільній боротьбі капітал і доходити нового соціялістичного життя.

Це основна мета всіх трудящих. За неї бореться комуністична партія у всьому світі.

Боротьбу з пануванням кляси капіталістів ведуть трудящі всього світу. Обєднання і гуртування робітничої кляси не обмежується одною країною чи державою, або одною нацією. Робітничі партії ріжних держав голосно заявляють про повну єдність інтересів і мету робітників всього світу.

Панування капіталу міжнароднє. От чому боротьба трудящих всіх країн за визволення досягне остаточної мети тільки спільною боротьбою всіх трудящих проти міжнародного капіталу.

В національному питанні в Радянському Союзі виявлено в повній мірі те, про що мріяв, за що боровся Володимир Ілліч Ленін.

Він писав: "Повна рівноправність націй, право самовизначення націй, єдність робітників всіх націй — цієї національної програми вчить марксізм, вчить досвід всього світу і досвід Росії".

І цієї політики пильно додержувала і додержує після смерти Леніна комуністична партія й радянська влада в своїй внутрішній національній політиці і в Радянському Союзі, і в зовнішній політиці позамежами Радянського Союзу.

Завдяки цій політиці, великий Радянський Союз — вже не той царський "велитень на глиняних ногах", не та "тюрма народів", а могутня держава, яка складається з багатьох національних федеративних і автономних республік.

Немає старших, значніших республік, немає улюблених націй за радянської влади, всі народи рівні, всі рівноправні. Всі мають свої уряди. Всі беруть через своїх представників участь у Всесоюзному Уряді і в Раді Національностей. Всі нації мають свої республіканські ради, самі урядуються, самі керують своєю долею, але над собою мають вищий орган влади — Всесоюзний З'їзд Рад і його Виконавчий Центральний Комітет.

Всі народи Радянського Союзу не ріжними шляхами, а однією дорогою і до однієї мети йдуть дружньо спільно.

В тенета капіталістів тягнув Петлюра Україну.

Країна віддала багато зайвих жертв за те, щоб правильно розвязати національне питання. Українські соціял-зрадники билися, як вони запевняли, за самостійну Україну і плутали цим селянство. Вони брехали, що, ніби, більшовики проти України. А самі в той час же продавали Україну то німцям, то полякам, то виступали спільно з російською буржуазією проти Радянської влади.

Вони, користуючися гаслами самостійної України, хотіли настановити на її терені буржуазну, куркульську Україну.

Робітники-ж і селяни боролися за Україну Радянську, за Україну — робітничо - селянську, щоб вона не залежала від закордонних капіталістів.

І, як бачимо, лише за радянської влади, Україна розцвіла, як ніколи і знищила наслідки віковічного пригноблення. Вона вільно веде своє господарство, плекає свою Радянську культуру.

Замість спілки з німецькими та польськими капіталістами, що її накидав Україні Петлюра, вона спільно бореться та будує своє вільне життя з такими-ж самими Радянськими Республіками — Російською, Білоруською, Грузинською, Кримською та иншими.

Ленінізм — це смерть національному пригнобленню.

Питання про так звані національні меншості вирішено у Рад. Союзі, як ніде в світі.

Кожна національність має свої школи, навіть окремі села, як наприклад, руські, чи польські, на Україні мають свої національні ради.

По далеких снігових закутках Сибіру, по недосутпних горах Кавказу й Уралу, по необмежених степах Середньої Азії, по калмицьких просторах, по туркменських улусах залунало нове гасло: — "Вся влада радам".

Північний ескімос - самоїд став хазяїном в своїй тундрі. Вже він не знає ні урядника, ні справника, ні заїзджого купця. Біднячка узбечка прийшла теж до влади. Вона тепер головує у своїй раді, а ще недавно не сміла обличчя свого показати людям. Пастух - калмик став членом найвищого органу влади, членом Центрального Виконавчого Комітету Рад.

І втихла ворожнеча народів Кавказу, немає там ні гризні, ні різні. Всякий взявся за своє діло, бо зрозумів, що лихо його було не від того, що сусідою йому був вірмен, чи татарин, чи єврей, а від того, що його гнобив, що його виснажував капіталіст, який користувався ласкою і допомогою царською.

А там, за межами Радянського Союзу, брянчать кайданами...

А погляньмо-но як вирішено національне питання по тих капіталістичних країнах, що пишаються своєю високою культурою.

Далеко нам нема чого ходити: панська Польща — як там гостро стоїть справа з національним питанням. А це-ж молода ще держава, що сама недавно "вибилась в люди". Ще недавно ніхто, як поляки відчували на собі царську національну політику, а тепер ця буржуазна республіка гнобить українців, яким судилося опинитися під панською владою. Уже тепер польські ксьондзи взялися за спольщення білорусів, за нацьковування і українців і білорусів і своїх таки темних польських селян проти євреїв.

А Румунія? А Чехо-Словаччина? Всього тільки десять років тому як чехи стогоном стогнали від німецьких національних утисків, а тепер вони під орудою свого буржуазного уряду, не дають дихати підкарпатським українцям.

І куди оком не киньте за радянські кордони — скрізь теж саме і теж саме.

LIBRARY MANITOBA

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ -- ЦЕ РЕВОЛЮЦІЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНО-СВІТОВОГО ЗНАЧІННЯ

Стаття Йосифа Сталіна.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ РІЖНИТЬСЯ ВІД ВСІХ ПОПЕРЕДНІХ РЕВОЛЮЦІЙ.

Жовтнева революція не є тільки революцією "в національних рямцях". Вона є, насамперед, революція інтернаціонального, світового значіння, бо вона становить основний поворот у всесвітній історії людства від старого капіталістичного світу до нового соціялістичного світу. Революції в минулому закінчувалися звичайно зміною біля керма керування однієї групи експльоататорів другою групою експльоататорів. Експльоататори мінялися, експльоатація лишалася. Так було за часів визвольних рухів рабів. Так було за доби кріпацьких повстань. Так було за доби відомих "великих" революцій з Англії, Франції, Німеччині.

Я не говорю про Паризьку комуну, що була першою славетньою героїчною, але все-таки, марною спробою пролетаріяту повернути історію проти капіталізму. Жовтнева революція ріжниться від тих революцій принціпіяльно. Вона ставить за свою мету не заміну однієї форми експльоатації другою формою експльоатації, однієї групи експльоататорів другою групою експльоататорів, а знищення всякої експльоатації людини людиною, знищення всяких експльоататорських груп, встановлення диктатури пролетаріяту, встановлення влади найреволюційнішої кляси з усіх пригноблених клясів що існували досі, організацію нового позаклясового соціялістичного суспільства. Саме через це перемога Жовтневої революції визначає основний перелом історії людства, основний перелом в долі світового капіталізму, основний перелом у визвольному русі світового пролетаріяту, основний перелом у способах боротьби та формах організації, в побуті та традиціях, в культурі та ідеольогії експльоатованих мас усього світу. В цьому є основа того, що Жовтнева революція є революція інтернаціонального світового значіння. В цьому й корінь тієї глибокої симпатії, що її мають до Жовтневої революції пригноблені кляси всіх країн, бачучи в ній запоруку свого визволення. Можна було-б відзначити низку основних питань, по лінії яких проходить вплив Жовтневої революції на розвиток революційного руху в цілому світі.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ ВІДКРИЛА НОВУ ЕПОХУ ПРОЛЄТАРСЬКИХ РЕВОЛЮЦІЙ.

1) Жовтнева революція знаменна насамперед тим, що вона прорвала фронт світового імперіялізму, скинула імперіялістичну буржуазію в одній з найбільших капіталістичних країн і поставила до влади соціялістичний пролетаріят. Кляса найманих, кляса гнаних, кляса пригнічених і експльоатованих вперше в історії людства піднеслася до становища кляси командної, заряжаючи своїм прикладом пролетарів усіх країн. Це значить, що Жовтнева революція відкрила нову епоху пролетарських революцій в країнах імперіялізму. Вона відібрала знаряддя і засоби виробництва у поміщиків і капіталістів і обернула їх на громадську власність, протиставлячи, таким чином буржуазній власності власність соціялістичну. Тим самим вона викрила брехню капіталістів про те, що буржуазна власність є недоторкана, священна, вічна. Вона вирвала владу у буржуазії, позбавила буржуазію політичних прав, зруйнувала буржуазний державний апарат і передала владу радам, протиставивши таким чином буржуазному парляментаризмові як демократії капіталістичній, соціялістичну владу рад, як демократію пролетаріяту.

Лафарґ мав рацію, коли говорив ще в 1887 р., що на другий день після революції "всі колишні капіталісти будуть позбавлені виборних прав". Тим самим Жовтнева революція викрила брехню соціял-демократів про те, що можливий тільки мирний перехід до соціялізму через буржуазний парляментаризм. Але Жовтнева революція не зупинялась і не могла зупинитись на цьому. Зруйнувавши старе буржуазне, вона заходилась будувати нове соціялістичне. 10 років Жовтневої революції є 10 років будівництва партії, профспілок, рад, кооперації, культурних організацій, транспорту, промисловости й Червоної армії.

Безперечні успіхи соціялізму в СРСР на фронті будівництва, наочно показали, що пролетаріят може з успіхом керувати країною без буржуазії й проти буржуазії, що він може з успіхом будувати промисловість без буржуазії й проти буржуазії, що він може з успіхом керувати всім народнім господарством без буржуазії й проти буржуазії, що він може з успіхом будувати соціялізм, не зважаючи на капіталістичне оточення.

Стара теорія про те, що експльоатовані не можуть обійтись без експльоататорів такото, як голова та инші частини тіла, не можуть обійтись без шлунку, — це є надбання тільки відомого римського диктатора стародавньої історії Мененея Агріпи. Ця "теорія" є тепер наріжний камінь політичної "фільософії" соціял-демократії взагалі та соціял-демократичної політики коаліції з імперіялістичною буржуазією, особливо.

Ця "теорія", що набула характеру забобону, становить тепер одну з найсеріозніших перешкод на шляху до революціонізування пролетаріяту капіталістичних країн.

Один з найважливіших наслідків Жовтневої революції є той факт, що вона завдала цій облудній "теорії" смертельного удару. Чи треба ще доводити, що ці, і подібні до них, наслідки Жовтневої революції не могли та й не можуть лишитись без серйозного впливу на революційний рух робітничої кляси по капіталістичних країнах.

Такі загально відомі факти, як поступове зростання комунізму по капіталістичних країнах, збільшення симпатій пролетарів усіх країн до робітничої кляси СРСР., нарешті приплив робітничих делеґацій до країни Рад — з безперечністю говорять про те, що насіння, кинуте Жовтневою революцією, вже починає давати плоди.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ РОЗБИЛА ЛАНЦЮГИ НАЦІОНАЛЬНОГО ГНОБЛЕННЯ.

2) Жовтнева революція розхитала імперіялізм не тільки по центрах його панування, не тільки в "метрополіях". Вона вдарила ще по запіллю імперіялізму, по його периферії, підірвавши панування капіталізму по кольоніяльних та залежних країнах.

Скинувши поміщиків та капіталістів, Жовтнева революція розбила ланцюги національно-кольоніяльного пригноблення та визволила від нього всі без винятку пригноблені народи величезної держави. Пролетаріят не може визволити себе, не визволяючи пригноблених народів.

Характеристичною рисою Жовтневої революції є той факт, що вона перевела ці національно - кольоніяльні революції, не під прапором національної ворожнечі та міжнаціональних сутичок, а під прапором взаємного довір'я та братерського зближення робітників і селян національностей СРСР, не в ім'я націоналізму, а в ім'я інтернаціоналізму.

ЙОСИФ СТАЛІН,
ґенеральний секретар Ц.К. Всесоюзної Комуністичної Партії.

Саме через те, що національно-кольоніяльні революції відбулись у нас під керовництвом пролетаріяту і під прапором інтернаціоналізму, саме тому народи - партії, народи - раби вперше в історії людства піднеслись до становища народів справді вільних і справді рівних, заражаючи своїм прикладом пригноблені народи цілого світу. Це значить, що Жовтнева революція відкрила нову епоху, епоху кольоніяльних революцій, що їх переводиться в пригнічених країнах світу в спілці з пролетаріятом, під керовництвом пролетаріяту.

Раніш "заведено було" думати, що світ поділено спокон-віку на вищі раси й нижчі, на чорних і білих, із яких перші нездатні до цивілізації й засуджені бути об'єктом експльоатації, а другі є ідейні носії цивілізації покликані експльоатувати перші. Тепер цю леґенду треба вважати розбитою і відкинутою.

Одним із найважливіших наслідків Жовтневої революції є той факт, що вона завдала цій леґенді смертельного удару, показавши на ділі, що звільнені неевропейські народи втягнуті в річище радянського розвитку, здатні посунути наперед дійсно передову культуру і дійсно передову цивілізацію, ні трохи не менше, ніж народи европейські.

Раніш "заведено було" думати, що єдиним методом звільнення пригноблених народів є метод буржуазного націоналізму, метод відокремлення націй одної від одної, метод роз'єднання, метод посилення національної ворожнечі між трудящими масами ріжних націй.

Тепер цю леґенду треба вважати за спростовану. Одним із найважливіших наслідків Жовтневої революції є той факт, що вона завдала цій леґенді смертельного удару, показавши на ділі можливість і доцільність пролетарського інтернаціонального методу звільнення пригноблених народів, як єдиного правильного методу, показавши на ділі можливість і доцільність братерської спілки робітників і селян найріжноманітніших народів на засадах добровільности та інтернаціоналізму.

Існування Союзу Радянських Соціялістичних Республік, що становить прообраз майбутнього об'єднання трудящих всіх країн в єдиному світовому господарстві, не може не бути за непосередній до того доказ. Нема чого й говорити, що ці й подібні до них наслідки Жовтневої революції не могли й не можуть лишитися без серйозного впливу на революційний рух по кольоніяльних та залежних країнах. Такі факти, як зростання революційного руху пригноблених народів у Китаї, Індонезії, Індії, і т. д., та наростання симпатій цих народів до СРСР з безперечністю говорять про це.

Ера тихомирної експльоатації та пригноблення кольоній і залежних країн проминула. Настала ера визвольних революцій по кольоніях та залежних країнах, ера пробудження пролетаріяту цих країн, ера його геґемонії в революції.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ ЗАВДАЛА СМЕРТЕЛЬНІ РАНИ СВІТОВОМУ КАПІТАЛІЗМОВІ.

3) Кинувши насіння революції, як в центри імперіялізму, так і в його запілля, послабивши могутність імперіялізму по "метрополіях", і розхитавши його панування по кольоніях, Жовтнева революція тим самим поставила під знак питання саме існування світового капіталізму в цілому. Якщо стихійний розвиток капіталізму в умовах імперіялізму переріс, через його нерівномірність, через неминучість конфліктів та воєнних сутичок, нарешті, через небувалу імперіялістичну війну, в процес "загнивання" та "вмирання", капіталізму, то Жовтнева революція і звязане з нею відпадіння великої країни від світової системи капіталізму не могли не прискорити цього процесу, підмиваючи крок за кроком і самі основи світового імперіялізму. Більше того, розхитуючи імперіялізм, Жовтнева революція створила разом з тим, в особі першої пролетарської диктатури, могутню й отверту базу світового революційного руху, що її він ніколи не мав раніше та що на неї він може тепер спертися. Вона створила той могутній й отвертий центр світового революційного руху, що його він ніколи не мав раніше та що навколо його він може тепер зєднуватися, організуючи єдиний революційний фронт пролетарів та пригноблених народів усіх країн проти імперіялізму.

Це значить, насамперед, що Жовтнева революція завдала світовому капіталізмові смертельної рани, якої він більше ніколи не вилікує. Саме тому, капіталізм ніколи більше не поверне собі тієї "рівноваги" і тієї "сталости", які він мав до Жовтня. Капіталізм може частково стабілізуватись. Він може раціоналізувати своє виробництво, віддати керовництво країни фашізмові, придушити тимчасово робітничу клясу, але він ніколи не поверне собі того "спокою" і тієї "певности", тієї "рівноваги" і тієї "сталости", якими він хизувався раніш, бо кріза світового капіталізму дійшла такої міри розвитку, коли огні революції неминуче повинні прорватися будь то в центрах імперіялізму, будь то на периферії, зводячи на нівець капіталістичне залатування і наближаючи день за днем падіння капіталізму. Точнісінько, як у відомій байці: "Хвіст витяг, ніс загруз, ніс витяг, хвіст загруз". Це значить, по друге, що Жовтнева революція піднесла на певну височінь силу й питому вагу, мужність і бойову готовість пригнічених кляс цілого світу, примушуючи командні кляси рахуватись з ними, як з новим серйозним фактором.

Тепер уже не можна розглядати трудящі маси світу, як "сліпу юрбу", що блукає в темряві, і позбавлену перспектив, бо Жовтнева революція утворила для них маяк, який освітлює їм шлях і дає перспективи. Якщо, не було раніш відкрито всесвітнього форуму, звідки можна було-б демонструвати і оформлювати сподівання і прагнення пригнічених кляс, то тепер такий форум є, в особі першої пролетарської диктатури.

Навряд чи можна мати сумнів, що знищення цього форуму покрило-б на довгий час громадсько-політичне життя "передових країн" мороком нестримної чорної реакції. Не можна заперечувати того, що навіть звичайний факт існування "більшовицької держави" накладає уздечку на чорні сили реакції, полекшуючи пригніченим клясам боротьбу за своє визволення. Цим, власне і пояснюється та звіряча ненависть, що її мають експльоататори усіх країн до більшовиків. Історія повторюється, хоч і на новій основі.

Як раніш, в період падіння імперіялізму, слово "якобінець" викликало в аристократів усіх країн жах і огиду, так і тепер, в період падіння капіталізму слово "більшовик" викликає у буржуазних країн жах і огиду.

І навпаки, як раніш Париж був притулком і школою для революційних представників буржуазії, що підносилося, так тепер Москва є притулок і школа для революційних представників пролетаріяту що підноситься.

Ненависть до якобінців не врятувала февдалізм від зруйнування. Чи можна-ж сумніватися, що ненависть до більшовиків не врятує капіталізм від його неминучого розгрому? Ера "сталости" капіталізму проминула, занісши з собою леґенду про непохитність буржуазного ладу.

Надійшла ера зруйнування капіталізму.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ ЗРОБИЛА ПЕРЕВОРОТ В ІДЕОЛЬОҐІЇ РОБІТНИЧОЇ КЛЯСИ.

4) Жовтнева революція не є тільки революція в царині економічних та громадсько-політичних взаємин. Вона є разом з тим революція в умах, революція в ідеольоґії робітничої кляси. Жовтнева революціл народилася та зміцніла під прапором марксізму, під прапором ідеї диктатури пролетаріяту, під прапором ленінізму, що є марксізм доби імперіялізму та пролетарських революцій. Вона ознаймовує, через те, перемогу марксізму над реформізмом, перемогу ленінізму над соціял-демократизмом, перемогу III. Інтернаціоналу над II. Інтернаціоналом. Жовтнева революція провела непрохідну борозну між марксізмом та соціял-демократизмом, між політикою ленінізму та політикою соціял-демократизму.

Раніше, до перемоги диктатури пролетаріяту, соціял-демократія могла хизуватися прапором марксізму, не заперечуючи отверто ідеї диктатури пролетаріяту,але й не роблячи нічого, абсолютно нічого, щоб наблизити здійснення цієї ідеї, бо така поведінка соціял-демократії не створювала жадної погрози для капіталізму.

Тоді, за того періоду, соціял-демократія формально зливалася, або майже зливалася з марксізмом. Тепер, після перемоги диктатури пролетаріяту, коли всі наочно побачили, до чого веде марксізм, що може значити його перемога, соціял-демократія вже не могла користуватися прапором марксізму, не могла кокетувати з ідеєю диктатури пролетаріяту, не створюючи деякої небезпеки для капіталізму.

Давно порвавши з духом максізму, вона мусіла порвати і з прапором марксізму і стала отверто та недвозначно проти дитини марксізму, проти Жовтневої революції, проти першої в світі диктатури пролетаріяту.

Тепер вона повинна була відмежуватись і справді відмежувалась від марксізму, бо не можна в теперішніх умовах називати себе марксістом, не підтримуючи отверто і безоглядно першу в світі пролетарську диктатуру, не провадити революційної боротьби проти всієї буржуазії, не створюючи умов для боротьби диктатури пролетаріяту в своїй власній країні. Між соціял-демократією й марксізмом лягла безодня. Від тепер єдиним носієм і твердинею марксізму є ленінізм, комунізм. Але справа цим не обмежилася. Відмежувавши соціял-демократію від марксізму, Жовтнева революція пішла далі, відкинувши її до табору безпосередніх захисників капіталізму проти першої в світі пролетарської диктатури. Коли панове Адлєри й Бауери, Вельси й Леві, Лонге, і Блюми ганьблять "Радянський режім", вихваляючи парляментську "демократію", то цим вони хочуть сказати, що вони борються і боротимуться за відбудування капіталістичних порядків в С.Р.С.Р., за залишення капіталістичного рабства, в "цивілізованих" державах.

Теперішній соціял-демократизм є ідейна підпора капіталізму. Ленін тисячу разів мав рацію, коли говорив, що теперішні соціял-демократичні політики є "справжні агенти буржуазії в робітничому русі, робітники-прикажчики кляси капіталістів", що "в громадянській війні пролетаріяту з буржуазією вони неминуче стануть "на бік версальців проти комунарів'. Не можна покінчити з капіталізмом, не покінчивши з соціял-демократизмом в робітничому русі. Тому, ера вмирання капіталізму є разом з тим ера вмирання соціял-демократизму в робітничому русі. Велике значіння Жовтневої революції є, між иншим, в тому, що вона віщує собою неминучу перемогу ленінізму над соціял-демократизмом в світовому робітничому русі.

Ера панування II. Інтернаціоналу й соціял-демократизму в робітничому русі закінчилась

Настала ера панування ленінізму й III. Інтернаціоналу.

ПОШИРЕННЯ КУЛЬТУРИ КЕНАФУ НА УКРАЇНІ.

Розглянено доклад про підсумки досвіду культури кенафу на Україні з 1928 р. Всього було засіяно кенафом 988 гектарів.

Нарада прийшла до висновку, що культура кенафу в Південній Україні цілком можлива, а тому надалі треба поширювати її засів, хоча 1928 рік не дає змоги зробити точні підрахунки, що до найсприятливіших районів росповсюдження кенафу та його рентабельности. Нині широкий розвиток культури кенафу гальмує не розроблене ще питання мочки та первісного його обробітку. Для цього запропоновано т-ву "Кенаф" організувати мочку та первісне оброблення для населення та по радгоспах.

На 1928 — 29 рік ухвалено законтрактувати по селянських господарствах 2,180 гектарів кенафу з видачею авансів по 80 карб. на гектар. Контрактацію провадитиметься, головним чином, по колгоспах, для чого запропоновано Укрколгоспу виділити відповідні для культури кенафу господарства. Так радянська влада культивує господарство України, дбаючи виключно про добро народу.

ДО ЗБРОЇ!

На фабриці в дні Жовтневої революції 1917 року.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Прічард і МекҐреґор, у Вінніпеґу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщених в ґазеті рукописів не звертається, хіба що дописуватель виразно зазначить, що бажає звороту свого рукопису на випадок його непоміщення, та залучить почтовий стемпель на його пересилку.

В ОДИНАЦЯТІ РОКОВИНИ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

Жовтень, 1917 рік. Довкола говорили на своїй воєнній мові кріси, скоростріли, гармати. Від північного Балкану, аж по південний Адріятик, здовж півтори тисячі миль порита земля східнього воєнного фронту глибокими окопами підземелля. Втомлені, перемучені аж до смерти взаїмним мордуванням, товпляться в калюжі крови, загорнуті в лахміття на пів живі салдати і, обмінюючися стальовими гострими кулями з гарячих дул своїх крісів, мордують один одного. Порозкидані снопами на тисячі миль, встелили поле бою трупами молодих жовнірів, перемішаних з болотом кінськими копитами.

Саме в час, коли по фронтах горіло це полумя імперіялістичної війни, у підпіллях російської імперії жевріла іскра революції, яка й запалала вогнем пролетарського бунту на 25. жовтня 1917 року. Широким гомоном понеслися кличі по всій пролетарській країні "Вся влада радам робітничих, селянських та салдатських депутатів!" Робітники й селяни враз зі салдатами більшовиками прогнали керенщину, захопили владу у свої руки, проголосили вивласнення без викупу всіх земель, фабрик, заводів, банків, прогнали офіцерню, буржуазію, поміщиків і чиновників.

Тоді то гармати й кріси бувших царських та Керенського союзників було звернено проти працюючих Радянських Республік, проти тих, що голосили на цілий світ "Геть війну!" І саме за те, що вони голосили мир без анексій й контрибуцій — проти них кинено цілі армії. За те, що вони взяли владу у свої руки, що вони голосили "Вся влада радам", що голосили диктатуру пролетаріяту — проти них обернено великі капіталістичні армії, їх окружено довкола стіною баґнетів, гарматних дул і колючого дроту.

Великі капіталістичні країни кинули проти працюючих Радянських Республік всі свої сили: військові, дипльоматичні, шпіонські, провокаторські. Пішли в рух підкупства, брехні. Для брехонь змобілізовано капіталістичну пресу. Що вона тільки не виписувала проти країни трудящих та її влади? Кожного дня десятки тисяч капіталістичних ґазет писали, що вже радянська влада впала, що вже падає, що впаде за два тижні, за два місяці, що самі робітники й селяни проти неї.

Одинацять літ пишуть. І нині ще пишуть, правда, рідше, не з такою самопевністю, але пишуть, що селяни бунтуються, що в містах страйки, що Риков проти Сталіна, що Харків проти Москви — пишуть, бо поза писанням нічого иншого вдіяти не можуть. Тільки помилкою буде думати, що капіталісти занехали надію на повалення радянської влади. Ні, вони ані на хвилину не забувають, що диктатура пролетаріяту на одній шестій частині земної кулі — це смертельна небезпека ладові визиску й насильства, небезпека диктатурі капіталу. Вони знають, що червона радянська країна — це величезний смолоскип, що освічує шлях визвольної боротьби працюючих цілого світу, що освічує шлях до незалежности поневоленим націям і кольоніяльним народам. Знаючи це — капіталісти творять між собою проти-радянські воєнні союзи, підписують пакти, воєнні угоди, з'їзджаються для цего в Парижі, Женеві, Букарешті, творять великі й малі антанти. Але це їм мало вдається, бо самі вони суперничають між собою, сваряться за ринки, за кольонії, за панування над світом.

Працюючі Радянського Союза й цілого світа повинні бути чуйні. Виступ капіталістичних армій проти Радянського Союза — це виступ проти працюючих цілого світа. Всі ми нині бачимо, нині бачить кожна хоч трохи думаюча чесна людина, що капіталістична преса чорно брехала про нестійкість радянської влади, про те, що працюючі не здатні самі правити собою, розвивати своє господарство. Перших пять літ свого існування працюючі С.Р.С.Р. витратили на оборону своєї країни перед капіталістичними хижаками і на втримання перед цілковитою руїною свого господарства. Тільки після пяти років почали вони відбудовувати своє господарство. І за останні шість літ вони не тільки відбудували, але вони почали нове величне будівництво соціялістичного ладу, притягаючи до цего всі сили країни, вкриваючи її новими велитнями-фабриками, електровнями, культурними та науковими установами. Коли капіталісти, переводячи раціоналізацію в промисловости, викидають на вулиці мільйони безробітних, продовжують години праці й зменшують заробітну платню тим, яких залишають при праці, радянська влада в той час запроваджує у своїй промисловости сімгодинний день праці, а у вугільній промисловости шість-годинний, поліпшуючи одночасно умовини праці.

Це є найкраща відповідь всім брехунам, це є найкращий доказ, що працюючі здатні не тільки самі собою правити, але й будувати новий суспільний лад без хлопа і пана, що працюючі вміють творити свою культуру. Про це переконалися вже ріжні невірні Томи, що попередно втікали від радянської влади поза кордони, а нині вернули назад і працюють над огнищем пролетарської культури й освіти. Останні телеґрами донесли, що навіть останній могикан романівського роду, князь Николай Николаєвич, "зрезиґнував з царського трону" в Парижі, бо втратив надію повалити більшовиків.

Одинацять літ тому назад Жовтнева революція перемогла буржуазну владу Керенського, пять літ пізніше вона перемогла останки вранґлівських банд, руїну й голод, а нині вона є переможницею на всіх фронтах господарського й культурного життя.

Жовтнева революція — це наймогутніша зброя всіх поневолених в боротьбі за повалення капіталістичного гнету і за встановлення диктатури пролетаріяту!

Хай жиє Жовтнева революція!

БЕЗ ЛЄНІНА

Од мая до Жовтня, од Жовтня до мая
Летить наших років ріка.
Революції кермо тримає
Лєніна бліда рука.

Хай кряче вгорі до знемоги
Чорний зловісний крук, —
Вже пробив ватажок дорогу
Мільйонам наших рук.

Над світами його ідеї,
Вирують кругом.
А він лежить в мавзолеї
За холодним і темним склом.

Хоче ворог гасить пожари,
Бо мертва рука оця...
Будь спокійний, Ілліч, — комунари
Твій прапор донесуть до кінця.

Вже близько великі походи.
Ми — огні у житті.
За заводами сонце заходить,
І заводи, немов золоті.

За ланами заходить сонце,
Та не тонуть села у млі.
Хіба-ж це не казка, не сон це...
Електрика на селі.

Од міст до гаїв і озер
Летять паротяги швидкі.
Зорями по С.Р.С.Р.
Маніфестацій квітки.

Од знамен, мов в крові небокраї,
Та рветься до бою крик,
Що без Лєніна ми справляєм
Жовтня 11-ий рік.

Руки його, як лілеї,
Могутні, мов клас.
Він тихо лежить в мавзолеї
Й не чує нас.

Ніколи йому не присниться
Шум з'їздів і світло саль.
Сьогодні на свято зійшлися
Радість і жаль.

Золота листопаду злива
І холодна блакить.
То радісно, то тужливо
Кроками брук гремить.

Наші думи незмінні.
Наші руки меткі.
І горять в останнім промінні
Кожані куртки, свитки.

Ми прямуємо до брами
Що зоріє з-даля.
Революція з нами,
З нами сонце й земля.

Пролітають аерозграї
І моторами небо шумить.
Ми без Лєніна свято справляєм
І схиляєм знамена на мить.

Буде в тебе, у його і в мене
В нашій пам'яті це.
І світиться крізь знамена
Лєнінове лице.

В. Сюсюра.

КОМУНІЗМ І РЕФОРМІЗМ.

Місце Комуністичного Інтернаціоналу в Історії.

Боротьба між комунізмом і реформізмом заповнює собою всю новітню історію робітничого руху.

Дві тенденції: революційну боротьбу мас і опортуністично-міщанську буржуазну обмеженість підкупної верхівки робітничих мас простежив іще Маркс і Енґельс в Анґлії в другій половині минулого століття. У динаміці розвитку клясової боротьби ці дві тенденції обернулися в дві протилежні своїми соціяльними основами партії, у дві запекло ворожі ідеольоґії. Ґенеральне розмежування сил у процесі цієї боротьби привело й до орґанізаційного оформлення в кожній течії своїх міжнародніх центрів. Поляризація сучасного робітничого руху вже виразно й яскраво виявилася в протиставленні двох державних систем, — з одного боку, Радянський Союз, а з другого — капіталістичні держави. Що більше наближалася доба пролетарської революції, то більше починала важити в робітничім русі боротьба комунізму з реформізмом, то яснішою ставала прірва між революційною й опортуністичною частиною робітничого руху.

Яке соціяльне коріння боротьби комунізму з реформізмом? На які ґрупи робітничої кляси спирається комунізм і реформізм?

Маркс і Енґельс виявили звязок опортунізму в анґлійськім робітничім русі з економікою промислового капіталізму. 50-ті — 70-ті роки XIX століття були золотим віком анґлійської промисловости, що дійшла тоді необмеженого панування на світовім ринку. На цій базі утворився робітничий рух, що економічно й політично протягом десятиліть стояв цілком на ґрунті буржуазного суспільства. Експльоатація від самої упривілейованої Анґлії всіх инших країн економічно й політично дала можливість підкупити та деморалізувати на десятиліття робітничу клясу, що брала участь у вигодах промислового монополю країни.

"Анґлійський пролетаріят стає фактично чим-раз буржуазнішим, — писав Енґельс у своїм листі до Маркса 7-го жовтня 1858 року. — Отже, ця найбуржуазніша з усіх націй хоче добитися, щоб поруч із буржуазією була буржуазна аристократія й буржуазний пролетаріят. Нація, що визискує цілий світ, має цілком законну підставу бажати цього". Доба імперіялізму принесла з собою монополь сучасного фінансового капіталу. Кожна "велика" імперіялістична держава дістала змогу кинути частку свого надзиску на підкуп деяких ґруп робітників. Підкупити робітничу клясу одної країни й на довго, як це було в Анґлії за 50 — 70-их років, за нової доби, коли загострився вплив закону нерівномірности розвитку капіталізму, стало майже неможливо. Зате можливість підкупити менші ґрупи робітничої аристократії зробила для доби фінансового капіталу "буржуазну робітничу партію" неминучою й типовою для всіх імперіялістичних країн.

Крихти від прибутків національного капіталу, які буржуазія викидала своїм робітникам із надлишку зиску, що його давали вигоди монопольного "велико-державного" становища, грабунок чужих націй — стали тою економічною основою, на якій оформилися "буржуазні робітничі партії" в усіх "великих" капіталістичних країнах. Підкуплені коштом імперіялістичного надзиску, маючи крихти від упривилейованого становища "своєї" буржуазії, збуржуазнені верхівки робітничої кляси зайшли в спілку з "своєю" буржуазією проти маси пролетарів. Основні інтереси робітничої маси та маси поневолених взагалі "буржуазні робітничі партії" підпорядкували інтересам незначної меншости робітничої аристократії й бюрократії.

Коли римські пролетарі жили коштом суспільства, то з добу імперіялізму ґрупа, за слушним висловам Р. Люксембурґ, "ситих", коректних, обмежених, тверезих робітників-джентлменів, що думають і почувають по-буржуазному", живуть почасти коштом чорного й жовтого континентів, коштом сотень мільйонів нецивілізованих народів.

Опортунізм став соціяльним продуктом цілої історичної доби. Промисловий монополь Анґлії в половині минулого століття створив "буржуазну статечність" "буржуазного пролетаріяту". Монополь сучасного фінансового капіталу створив "буржуазні робітничі партії" в кожній імперіялістичній країні. Опортунізм став безпосереднім провідником буржуазного впливу на пролетаріят. Опортуністи стали емісарами буржуазії в робітничій клясі. Вони справжні labor lieutenants of the capitalist class.

Опортунізм, як провідник буржуазної ідеольоґії й вияв буржуазної політики в робітничім русі, чужий пролетаріятові, як клясі. Тільки в нещадній боротьбі проти опортунізму робітничий рух визволяється з-під буржуазного впливу.

Коли в Анґлії можна було підкупити й паралізувати робітничу клясу на десятиліття, то в добу імперіялізму неможлива довгочасна деморалізація робітничих мас системою економічних підкупів і політичних привілеїв та датків. Відколюючи від єдиного фронту пролетарської боротьби з капіталом найкраще забезпечену частину робітничої кляси, підкуплювану коштом надзиску й грабунку кольоній, імперіялізм паралізує, звісно, основну революційну тенденцію в сучаснім робітничім русі. Але це може бути тільки тимчасовим, недовгочасним явищем. Запекле змагання за капіталістичного монополю, втрата деякими імперіялістичними країнами своїх монопольних позицій на світовім ринку, витрати й тягар мілітаризму, збільшення тиску всього пресу фінансового капіталу на маси трудящих, погіршання стану широких мас робітників та кольоніяльних селян — усе це підмиває й кінець-кінцем руйнує головну базу імперіялізму в робітничій клясі, тоб-то реформізм.

Імперіялізм, виявляючи, загострюючи й поглиблюючи всі основні противенства та антаґонізми капіталістичного суспільства, доводячи до краю клясовий гніт, скидаючи величезний тягар на плечі робітничої кляси й народніх мас кольоній — гуртує армію власних гробокопів.

Доба імперіялізму поставила пролетаріят перед потребою орґанізуватися в бойову міжнародню орґанізацію пролетарів, щоб повалити імперіялізм і запровадити пролетарську диктатуру. Ця орґанізація сил можлива тільки на плятформі комунізму. Щоб виконати свою історичну місію, пролетаріят орґанізувався в справжнє революційне міжнародне товариство робітників — у III Комуністичний Інтернаціонал.

Підмурок міжнародньої орґанізації робітників заклав ще I Інтернаціонал. Але I Інтернаціонал належав до періоду другої імперії. Комунізм тоді ще не набрав форми робітничого руху. Теоретичний характер пролетарського руху в масах був далеко ще незбагнутий. Перший Інтернаціонал міг закласти тільки підмурок, щоб готувати революційний натиск на капітал.

"Я думаю, що дальший інтернаціонал, — писав Енґельс Зорґе 1874 року, — буде, після того, як Марксову науку протягом кількох років що-раз більше засвоюватимуть, — цілком комуністичним". Доба Другого Інтернаціоналу справді була етапом зростання в широчінь міжнародньої орґанізації робітничого руху. Але масове поширення в деяких країнах пролетарського руху відбувалося з "спаданням революційного рівня". У лавах соціялістичного інтернанаціоналу Бернштайн зробив був спробу дати опортунізмові соціял-демократичних партій теоретичне обґрунтування, ревізуючи "догматичний" марксізм. Бернштайн перший сказав, як підмінити марксізм реформізмом, а Мільєран перший показав, як це зробити. Трибуну заступило урядове крісло. Німецькі бернштайнівці, французькі міністеріялісти, анґлійські фабянці, російські критики — "усі вони один одного хвалили, одні в одних училися й спільно повставали проти "догматичного" марксізму" (Лєнін).

Опортунізм мав своє основне кубло в Другім Інтернаціоналі. Опортунізм, що передягався в марксістський одяг, привів соціял - демократичні партії в тих чи ин. формах до перетворення на буржуазні робітничі партії. Наслідком цієї політичної доби II Інтернаціоналу був крах його.

Соціял-демократія історично мала виділити зі свого лівого крила частину кадрів комуністичних партій. "Визволеній" соціял-демократії ніщо не заважало більше суттю й формою стати за головну базу імперіялізму в робітничій клясі. Тимчасом у боротьбі з опортунізмом революційні марксісти йшли нижче й глибше до справжніх мас, вільних від буржуазної "статечности". На новім, вищім щаблі масового революційного пролетарського руху виникла бойова міжнародня орґанізація робітничої кляси. III. Інтернаціонал узагальнив увесь історичний досвід революційного руху всіх континентів та народів і вперше налагодив на арені революційного чину міжнародній звязок пролетаріяту та поневолених народів у боротьбі за повалення імперіялізму й здобуття пролетарської диктатури.

У лавах II Інтернаціоналу ворушаться ще ріжні "ізми" течій. Для декого з них Маркс — нагадування. Для инших Маркс — спогад. А ще инші — послідовники "Маркса, що перемагає Маркса". Усі ці течії сучасного II Інтернаціоналу виявляють тільки більшу чи меншу ідеольоґічну підлеглість пролетаріяту імперіялістичній буржуазії. "Марксізм без Маркса", "назад до Лясаля!" — це повернення за наших часів до до-Марксових теорій соціялізму означає навіть не повернення до величезних дитячих черевик пролетаріяту; ні це — повернення до карликових розтоптаних хатніх пантофлів буржуазії". (Р. Люксембурґ "Проти реформізму").

Тільки на плятформі революційного марксізму-лєнінізму в нещадній боротьбі проти соціял-реформізму гуртується й орґанізується бойова спілка пролетаріяту та народніх мас кольоній, що йдуть під його геґемонією.

Добі імперіялізму й пролетарських революцій належить Комуністичний Інтернаціонал. Його всесвітньо-історична вага в тім, що він покликаний, як орґанізатор міжнародньої революції пролетаріяту, здійснити найбільше гасло, що протягом багатьох десятиліть розвитку соціялізму й робітничого руху було латиною для мас, гасло, що визначається поняттям: **Диктатура пролетаріяту.**

БРОШУРИ ПРО ШЕВЧЕНКА

За оглядом Шевченківського Комітету видається серію окремих брошур про Шевченка, а саме: Коряк — Життя Шевченка, Ю. Савченко — Похорон Шевченка, Петренко — З історії Шевченківської могили, Хоменко — Леґенди й народні переказы про Шевченка та Варава — Записки могили Тараса Шевченка.

ЗА ЩО РОБІТНИКИ І СЕЛЯНИ ПІДНЕСЛИ ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ?

ЗА ТЕ, ЩОБ ОСЯГНУТИ ВЕЛИКУ МЕТУ ВИЗВОЛЕННЯ ПРАЦЮЮЧИХ З ПІД ЯРМА КАПІТАЛІЗМУ. ЗА ТЕ, ЩОБ ЗБУДУВАТИ СОЦІЯЛІЗМ.

ЗА ЩО червоні робітничо-селянські загони героїчно йшли в бій з колчаківською наволоччю в Сибіру. ЗА ЩО вони голодні та напіводягнені, щиросердно билися, відбиваючи напади офіцерської зграї Юденіча від революційного Ленінграду. ЗА ЩО робітничо-селянська Червона армія сміливо й уперто боролася з денікінськими та петлюрівськими бандами на Україні?

ЗА ТЕ, щоб геть розторощити царський трон, щоб визволити назавжди цілий світ і нашу країну від кривавого царя, від князів, ґенералів, жандармів, врядників, щоб геть розторощити падлюче кубло зграї царських посіпак.

ЗА ТЕ, щоб з землі, насиченої селянським потом і стражданнями, зігнати паразитів поміщиків, монахів, князів, куркулів та передати землю в руки трудівників-селян.

КЛИМ ВОРОШИЛОВ
голова Революційної Воєнної Ради та народній комісар військових справ СРСР.

Кілька сотень років над країною тяжив царат. Колишню Російську імперію в цілому світі називали тюрмою народів та світовим жандармом. Безчесні правителі кожної країни знали, що як повстануть проти них народні маси, то руський цар завжди надішле війська, щоб в морях крови затопити революційні повстання.

Довго дворяни й поміщики тримали селянство в кріпацькому ярмі. Коли навіть тупоголовому царю Олександрові II-му стало ясно, що кріпацтво шкодить розвиткові промисловости та сільського господарства, що от-от самі кріпаки скинуть остогидле ярмо, — він видав тоді маніфеста про волю. Але, ховаючись за цим маніфестом, поміщики обдурили селян, відібрали від нього кращі землі. Довгими роками земельна тіснота мучила селянство.

В середині країни все живе, вільне душилося важким чоботом чорносотенної зграї. Придушувалося найменші прояви руху царату.

ЗА ЩО найкращі революційні борці клали своє життя під фортецями Перекопу, розторощуючи рештки Врангелівської білогвардійщини. ЗА ЩО червоні бойці, голодні, погано озброєні, поливали своєю кров'ю кожний крок землі, виганяючи з тереву України капіталістичних наймитів-німців, французів, поляків?

ЗА ТЕ, щоб фабрики й заводи відібрати від павуків капіталістів та передати їх у володіння держави.

ЗА ТЕ, щоб селянина й робітника, з бидла й раба, якими їх вважали поміщики та капіталісти, зробити владарів своєї долі, господарів та будівників своєї вільної робітничо-селянської держави.

Працюючи на поміщика, на капіталіста, на попа, на всіх інших паразитів, робітник і селянин не мали ніяких прав. За них все вирішували пануючі кляси. Всякі спроби робітників і селян взяти справжню участь у державних справах кінчилися шибеницями та каторгою.

ЗА ЩО пролито великі моря крови. ЗА ЩО пройдено тяжкий шлях страждань. ЗА ЩО суворо й нещадно розправлялися революційний пролетаріят та селянство з саботажниками, контр-революціонерами та хижаками?

ЗА ТЕ, щоб з робітника й селянина не робили гарматного м'яса на побоїще за-для капіталістичних інтересів, ЗА ТЕ, щоб дворянчик-офіцер не вибивав зубів салдатам, ЗА ТЕ, щоб робітник і селянин брали в свої руки рушницю лише для захисту своїх робітничо-селянських інтересів.

ЗА ЩО мільйони трудівників голодували — холодували, останніх сил докладаючи біля варстатів, працюючи ідучи за плугом?

ЗА ТЕ, щоб припинити жахливий визиск робітництва.

ЗА ТЕ, щоб остаточно винищити темряву, забобони, знахарство, ЗА ТЕ, щоб широко відчинити двері до освіти всім трудящим, ЗА ТЕ, щоб темне, несвідоме село, що чаділо від каганця та скалки, перетворити на нове радянське село, що освітлюватиметься електричною лямпочкою Ілліча, ЗА ТЕ, щоб селянин не сохою дряпав землю, а господарював машиною так, як наука каже, ЗА ТЕ, щоб позбавити споживачів робітників та селян від тенет крамаря та куркуля.

Всі свої прибутки добували капіталісти з тяжкої праці робітника. Не доплачуючи робітникові капіталісти багатіли, будували собі пишні палаци, а робітник животів в мізерних халупах, пух з голоду, гинув від сухот. Буржуазний уряд, на чолі з Керенським, хотів скористати революцію за-для своїх інтересів і дати змогу капіталістам вільніше визискувати робітників.

Жовтнева революція поклала край жахливому безправству робітника, вирвала його з тенет капіталістів, а фабрики й заводи передала в руки робітничо-селянської держави.

ЗА ЩО до великої упертої боротьби та тяжкої невпинної роботи закликали мільйони робітників та селян комуністична партія та її невмирущий проводир Ленін?

ЗА ТЕ, щоб розбити геть тюрму народів, якою була російська імперія, ЗА ТЕ, щоб на руїнах національного пригноблення десятків народів збудувати вільну спілку націй — Союз Радянських Соціялістичних Республік.

Російська імперія приборкала сотні ріжних народів.

Щоб утримати над ними владу, царський уряд старанно винищував всі національні ознаки, накидаючи всім народам російську мову, переслідуючи кожний вияв національного руху. Заборонялося все українське, пригнічувано Польщу, затягувано петлю національного пригноблення на шиї вірменів, грузинів, євреїв, башкирів, татарів та інших народів.

Жовтнева революція розбила кайдани зросійщування і дала можливість кожній нації вільно будувати своє життя та свою культуру. Колчак, Денікін і царський ґенерал гетьман Скоропадський хотіли повернути старий лад і знову натягнути на всі нації один російський кожух.

Після Жовтневої революції сотні тисяч робітників і селян стали до справжнього керівництва державою.

Ради — це справжня влада робітників і селян, вони виховують з них що-року все більше й більше керівників ріжними ділянками роботи.

ЩО ДАЛА ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ.

Жовтнева революція зрівнала в правах всі національності бувшої царської імперії, визволила всіх робітників й селян, покликала їх до керування пролетарською державою.

Жовтнева революція визволила віками гноблену рабиню-жінку, розбурхала до творчої діяльности пролетарські маси, заставила трудящих керувати всією націоналізованою промисловістю, двигнула сільське господарство на вищий щабель розвитку, збільшаючи його продуктивність.

Жовтнева революція вкрила сіткою діточих садків, будинків, містечок всі землі Радянського Союзу, всю дітвору послала в школу; ліквідує неписьменність між старшими.

Жовтнева революція створила пролетарську культуру й мистецтво у всіх її галузях, заставила науку на послуги й користування працюючих мас.

Жовтнева революція створила велику Червону армію, з випробованою силою у війнах з конт-революційними бандами й імперіялістськими військами. Вона поставила Червону армію на сторожі пролетарської батьківщини й вдержання силою світового миру.

Жовтнева революція — це величезний переможець, який несе визвіл працюючим цілого світа.

ШЕСТИЙ КОНҐРЕС КОМІНТЕРНУ ПРО РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ.

Всі делеґації на Конґресі Комінтерну визнали досягнення в соціялістичному будівництві СРСР.

Союз радянських республік без чужоземних кредитів, власним коштом, за чотири роки (1921—1926 рр.) відновив своє господарство, довів продукцію до передвоєнного рівня. Навіть Ліґа Націй повинна була визнати в своїх звітах, що в темпі відбудови перед веде СРСР. Навіть Ленін не передбачав такого буйного розвитку зруйнованого господарства. Тепер країна вступила на шлях перебудови господарства на новій технічній основі, закладаючи нові заводи, споруджуючи нові велетенські електростанції. Країна індустралізується. Цього року на заміліонів. Правда, через "ножиці" (розходження між цінами на хліб і на промислові товари) селянство втрачає 400 міліонів. Проте, ці гроші йдуть не буржуям до кешені, а до пролетарської скарбниці, що дбає про добробут всіх трудящих.

Н. БУХАРІН
Голова Виконкому Комінтерну, один з найкращих сучасних комуністичних теоретиків.

соби виробництва (машини тощо) витрачено 800 міліонів карбованців, на виробництво продукції передбачено на 120 міліонів.

За пятирічним планом зріст продукції передбачено на 120 процент. Такого швидкого темпу економічного розвитку не зазнала світова історія, заявив з цілковитою відповідальністю доповідач на Конґресі, угорський комуніст тов. Варґа. Де-ж причина наших успіхів? В перевазі радянської системи перед капіталістичною, в перевазі пляново-усуспільнених форм господарства (в руках пролетарської держави 81% всіх підприємств) перед приватними капіталістичними, експльоататорськими системами.

В звязку з господарським відновленням покращав добробут населення, особливо порівнюючи з царським поліцайським ладом. Реальна заробітна плата з соціяльним обслуговуванням (медичною допомогою то-що) становить 134% передвоєнної. Робочий день фактично не перевищує 7½ годин, а в гірничій промисловості навіть 6. Державні підприємства поволі, орґанізовано переходять на 7-годинний робочий день. Становище селян в масі, особливо незаможної частини, багато поліпшилося. Селяни здобули від революції 140 міліонів гектарів землі. Податків же платять менше, ніж за царату, на 800

Порівнюючи з минулим, на багато зменшилася смертність людности, приріст населення кожного року становить 3 міліони. Менше поширені пошесні хороби (тифус, туберкульоза), холєри останніми роками зовсім не було (наслідок санітарних заходів влади).

Країна вступила на шлях культурної революції, поголовно ліквідує неписьменність, формує нові кадри своєї робітничо-селянської орґанізаторської технічної інтеліґенції, гостру потребу якої наочно довела шахтинська контр-революція.

Радянський лад забезпечує найкраще не тільки добробут, але й політичні свободи для робітників і трудового селянства. Радянська влада — це найдемократичніша влада у світі, вона бо пригнобленій за царату клясі забезпечила найширші права. Звичайно, що у нас волі слова для експльоататорів, для буржуїв, для панів та куркулів немає. Це якраз дає привід соціял-угодовцям взивати наш режім диктатурою узурпаторів, бо ми-ж вживали і вживаємо в разі потреби насильства до наших гнобителів. А ми волю розцінюємо з погляду інтересів пригнобленої кляси. А соціял-демократи стоять за волю взагалі, без клясової ріжниці і цими "болотняними вогнями" просвітлюють ще відсталі прошарки серед робітників. Проти такої волі й буржуазія не заперечує, бо та воля у неї в руках. Ще ми узурпатори й насильники, бо у нас не диктатура пролетаріяту, а, мовляв, "диктатура над пролетаріятом" через те, що компартія, як аванґард пролетаріяту держить кермо урядування в своїх руках. А ми говоримо, що пролетаріят навіть вкупі з селянством без дисципліновані, загартованої в клясових боях партії не в силі був би перемогти добре орґанізованої буржуазії. До того ми не протиставляємо партії пролетаріяту, це бо одне ціле. Що таке партія, як не добір кращих, найбільш клясово свідомих робітників, добре орґанізованих і звязаних твердою дисципліною? І делеґати Конґресу, представники революційної частини пролетаріяту, довідавшись добре на власній шкурі, що то є за буржуазна воля, цілком ухвалили теперішній політичний режім СРСР під керовництвом ВКП(б) за найкращий, найвільніший.

Крім того, вони цілком поділяють всі репресії що до троцькістської опозиції, бо підрив єдности партії, що провадила опозиція, знесилює диктатуру пролетаріяту і розчищає шлях для третьої контрреволюційної сили в країні.

Та представники компартій не тільки говорили приємні речі, мовляв, для аґітації беруть під захист СРСР від злісного цькування імперіялістів. Делеґати не прогледіли і наших хиб, труднощів і небезпек як економічного, так і політичного порядку. Вони ясно бачать слабі сторони в нашому будівництві: ті самі, скажемо, "ножиці", що криють небезпеку для спілки поміж робітником і селянином, ускладнення підчас хлібозаготівель, слабі врожаї, слабий експорт товарів за кордон, фінансову бльокаду, що її орґанізує проти Союзу Анґлія, наше безробіття, що з'явилось в наслідок припливу з села до міста незайнятих рук.

Є погрози для диктатури з боку внутрішніх сил контр-революції: кулаків, непманів, з якими радвлада, загнуздавши їх, на деякий час "співробітничає". Підчас ускладнень ця сила дає себе знати (підчас, скажемо, хлібозаготівель). Є погрози для єдности партії, — це партійні угруповання, ухили, що відбивають стихійне невдоволення дрібнобуржуазних прошарків серед пролетаріяту, що вербується із села. Одначе всі ці труднощі не криють небезпеки, що приведуть СРСР до катастрофи. Єдина погроза, найбільша небезпека, яку передбачав Ленін, це світовий імперіялізм, що точить мечі й хоче покарати диктатуру пролетаріяту та селян за те, що повстали проти своїх гнобителів.

І тут представники братніх компартій запевняли, що пролетаріят їхніх держав всіма силами буде боротись проти війни з СРСР, а в разі, коли вона вибухне, вони обернуть імперіялістичну війну на громадянську, щоб встановити і в себе диктатуру пролетаріяту.

М. Ша—кий.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

І ЩЕ В ЛИСТОПАДІ НА ПРЕСУ ГРАЙТЕ

найновішу дуже цікаву й повчаючу п'єсу на три дії Ф. Лопатинського

КОЗАК ГОЛОТА.

Щойно вийшла з друку накладом Роб.-Фарм. Видавничого Товариства й поступила в продажу ця ніде неграна ще на американській землі п'єса.

Ціна одного примірника 25 ц. 10 примірників за $1.50.

Замовляйте зразу 10 примірників і заощаджуйте час на переписування ролів.

Замовлення засилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

НАЙБІЛЬШИЙ БУДИНОК В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

В Харкові докінчується Будинок Промисловости, найбільший будинок в Радянському Союзі. У нему буде зосереджене правління всієї промисловости України і до него перейдуть всі народні комісаріяти до того часу, поки не буде збудовано будинку уряду, який тепер є в проекті.

ПІСНЯ

Виряджала громадонька вранці
Молодих червоних новобранців.
Виряджала хлопців кучерявих
Ой, та любих, ой, та хлопців бравих.
Виряджала в армію Червону
Молодецькі зоряні загони.
Ой, ішли загони радо й сміло,
Тільки листя зграями летіло.
Ой, ішли селяни і робочі
Сонце мрійно цілувало в очі.
Тільки чули люди, тільки чули,
Щоб ви нас кохані не забули.
Прощавайте села і дівчата
Будем вас у війську зустрічати
Як засяють зоряні шоломи,
Не чекайте швидко нас додому.

Ой, рушайте коні, наші коні!
Тільки мають прапори червоні.
Сипле вітер золото із кленів
Зустрічає нас у місті Ленін.
Зустрічають радісні казарми
В Ленкутках завзяті Командарми.
Роздали нам книги і рушниці
Наче милі, ніби ті сестриці.
І ніхто нас не покриє "матом",
Командир тут наче рідна мати.
Прощавайте села наші рідні
Ми йдемо за гнаних і за бідних!
Виряджала громадонька вранці
Комсомольців, бравих новобранців.

Шульга-Шульженко.

ЛІКВІДАЦІЯ НЕПИСЬМЕННОСТИ НА УКРАЇНІ

245 нових лікпунктів.

На Луганщині протягом місячника ліквідації неписьменности намічено відкрити 245 лікпунктів. По районах організовано спеціяльні комісії ліквідації неписьменности.

Щоб керувати роботою лікнепів, мобілізовано сільських комуністів.

Комнезами беруть у роботі жваву участь.

На Кремінчуччині жваву участь у кампанії беруть комнезами. Комнезами виділили представників до сільських і районних комісій, що мають організувати осередки "Геть Неписьменність" по селах, де їх ще нема.

Добре письменні незаможники проводять групове навчання серед бідноти.

Місячник на Київщині.

По всіх районах округу організовано спеціяльні комісії, що провадять місячник. Окрнаросвіта спільно з товариством "Геть Неписьменість" беруть на облік усіх неписьменних та малописьменних по селах і організовують спеціяльні семінарі для підготовки робітників у справі ліквідації неписьменности.

Піонери допомагають.

Учителі, піонери та комсомольці міста Київа влаштували культурний похід на села.

Культурний похід обернувся на дійсну демонстрацію за освіту мас. Особливу жвавість виявили піонери, що бігали з підписними листами по дворах і агітували серед батьків віддавати дітей до школи.

Культурні походи комсомольців на село.

Макіївські комсомольці на Сталінщині, влаштувавши культурну вилазку до села Новоселівки, закдали там комсомольський осередок, взяли на облік неписьменних і організували школу лікнепу, забезпечивши її приладдям до письма та підручниками.

Крім того, комсомольці організували групу слюсарів та ковалів для безплатного ремонту реманенту в бідняцьких господарствах.

В Молдавії почався культурний похід молдавського комсомолу. Похід проходить під гаслом боротьби з неписьменністю, некультурністю та піяцтвом.

На Полтавщині.

В місті осередки комсомольців та низові профорганізації відкривають за допомогою товариства "Геть Неписьменність" школу лікнепу. Міська рада ухвалила ліквідувати неписьменність серед 3,000 неписьменних у місті протягом двох років.

Місячник в Одесі проходить добре.

Місячник ліквідації неписьменности проходить успішно. Від самих тільки трамвайних та театральних відраховань на ліквідацію неписьменности зібрано понад 17 тисяч карбованців. Збирають кошти за підписаними листами на підприємствах і установах.

Почали працювати групи лікнепу. З початку навчального року в місті працюватиме 200 добровільних груп, а на селі 400.

По селах Харківщини.

У селі В.-Данилівці селяне влаштували похід-демонстрацію на селі під гаслом "Геть Неписьменність". У цій демонстрації, крім дорослих, брало участь багато дітей.

У с. Рандава, Колонтаївського району, комсомольці почали перепис усіх неписьменних і малописьменних свого села.

У Старовірівському районі виділили 35 чоловіка для переведення поодинокого навчання.

Робота на Правобережжі розгорнулася.

За відомостями, що надходять з місць, у багатьох пунктах на Правобережжі вже починається поодиноке та групове навчання серед неписьменних. Комсомольці влаштовують суботники і недільники ліквідації неписьменности та провадять групове навчання серед незаможницької молоді.

По деяких селах учителі відкривають лікнепи і утримують їх своїми коштами та коштами, що відпускає сільський актив. Незаможники по багатьох селах на Поділлі, Волині й Київщині регулярно відвідують лікпункти.

На Коростенщині за кошти т-ва "Геть Неписьменність" відкривається 15 нових лікпунктів. Комнезами, що досі майже осторонь стояли від кампанії, тепер жваво беруться до роботи.

Участь сільської кооперації.

На Дніпропетровщині уже розпочали навчання 26 груп ліквідації неписьменности. До роботи в справі ліквідації неписьменности на селі, крім громадських організацій, залучають сільську кооперацію.

Райспілка звернулася до сільських споживчих товариств, пропонуючи взяти на облік неписьменних пайщиків і допомагати організовувати товариства "За культуру".

Вечірки, присвячені лікнепу.

В районах Луганської округи улаштовують вечірки, присвячені ліквідації неписьменности. В кампанії жваву участь беруть комсомольці. Організовано семінар для ліквідаторів неписьменности. На заводах організовано школи лікнепу і лікпункти.

На Луганщині є коло 60 тисяч неписьменного дорослого населення. За пляном політосвіти неписьменність передбачається ліквідувати протягом трьох років.

Збір коштів на поширення сітки лікпунктів.

Щоб підсилити кошти на ліквідацію неписьменности, київська міська рада ухвалила з 27. вересня до 27. жовтня завести надвишку на трамвайні квітки. Всі зібрані кошти підуть на поширення сітки лікпунктів.

Для підготовки ліквідаторів неписьменности в місті відкривається курси, де навчатиметься 60 осіб.

Замість церкви—хата-читальня.

З почину незаможників, загальні збори виборців с. Черноного, Старо-Салтівського району, на Харківщині, ухвалили розібрати церкву і збудувати замість неї хату-читальню, якої досі не було в цьому селі. Постанову цю вже виконано, церкву розібрано і збудовано хату-читальню, де вже почато підготовку до зимової політосвітньої роботи.

Велика масова демонстрація організованої молоді в Харкові, столиці Радянської України. Похід перед будинком Всеукраїнського Центрального Виконавчого Уряду.

РАДЯНСЬКЕ СЕЛО ПЕРЕРОДИЛОСЯ.

(с. Зороків, Черняхівського району, на Волині).

Темне було наше село перед революцією. Молодь та дорослі селяни тільки те й знали, що святного дня треба піти до церкви. Неписьменних була більшість.

Але Жовтнева революція скинула з селян темряву. Тепер у нашому селі працює багато громадських організацій, як от комнезам, хата-читальня, кооператив, то-що. Всі вони ведуть село до культурного життя.

Найбільше впливає на селян хата-читальня. Вона роздає селянам книжки, влаштовує читання газет та журналів. При хаті-читальні є редколегія, яка випускає що-місяця, а то й частіше, стінну газету. Є також і драматичний гурток, що влаштовує вистави.

Взагалі наше село швидко підвищує свій культурний рівень. Селянство та молодь залишають церкву та йдуть працювати у сільських культурно-освітніх гуртках. Взимку минулого року працював у нас також лікпункт. Правда, ще залишилося в нашому селі трохи неписьменних, але їх дуже мало. І цього року ми гадаємо остаточно ліквідувати неписьменність у нашому селі.

Дописувач.

НАУКА ПОКАЗУЄ ПРАЦЮЮЧИМ ДОРОГУ.

(с. Сали, Потіївського району, на Волині).

Усі дорослі, що цього року закінчили лікпункт, з великою охотою ходять до хати-читальні, читають там книжки, набувають знання. А минулого року вони боялися навіть і переступити поріг хати-читальні.

В нашій хаті-читальні є бібліотека, де колишні неписьменні завжди дістають собі книжки та журнали.

Шкода тільки, що в бібліотеці мало літератури, яка підходила-б до їхнього розвитку.

А. Примасюк.

БУДУЄМО ШКОЛУ.

(Черняхів на Волині).

Як збирали гроші з самообкладання, то дехто з селян скаржилися:

— Заберуть гроші до округи і забудь, як звали. Це тільки балачки, що на впорядкування нашого села та на школу.

Але тепер і ці невірюючі переконуються, що казали вони неїотрібне.

У нас почали будувати нову семірічну школу. Школа буде велика і гарна.

І селяни задоволено кажуть:

— Годі вже й того, що ми повиростали темні, неосвічені. Хай тепер діти наші будуть не такі, як ми!

М. І.

ПЕРЛИНА РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

(Державний заповідник Асканія-Нова.)

Широкі та розлогі степи південної України довгі віки стояли незаймані. В давнину проходили тими степами дикі кочові народи, пізніше татари. А ще пізніше перебігали запорожці, просуваючись до Криму. І знову завмирало життя степу.

Навіть останніми століттями були безлюдні ті степи. Хіба тільки чумацькі валки, йдучи до Криму по сіль, перетинали степ. Але ніхто не селився в ньому, бо степ був безводний.

Олені в степах полудневої України в Асканії Новій.

І от, рівно сто років тому, серед степу на великому просторі закладено перше людське житло. Його назвали "Асканія-Нова".

Землю цю дано було на пільгових умовах німецькому князеві, щоб він завів зразкове господарство.

Спочатку зразкового нічого не було. Та й важко було щось зробити в посушливому степу.

Маєток кілька разів перепродувалося, аж поки він не потрапив до рук Німця таки кольоніста Фальц-Файна.

Спершу він наполягав на вівчарство. Але світової слави зажив цей куток степу, коли на господаря його став Фридрих Фальц-Файн. Він дуже любив природу й надто кохався в тваринах та птахах.

Ще малим хлопцем він завів у себе в степу велику клітку, де викохував тварин та птахів, що звичайно не жили в тих степах.

1875 року було закладено великий зоольогічний парк (тваринний та пташинний). Парк цей поперваx поповнювали місцевими, а потім і чужоземними тваринами. Найбільше-ж в ньому було птахів.

І от клітка з куликами та дрохвами за кілька десятків років перетворилася на величезну установу. Тут уже є й великі будівлі, і приміщення для птахів, і ставки. І є ще велика дільниця відгороженого степу, де вільно живуть табуни тварин, звиклих до степового підсоння.

Тут таки біля зоольогічного парку ще колишній власник Фальц-Файн виділив наприкінці минулого століття 600 десятин цілинного первісного степу. Це зроблено для того, щоб залишити цей степ дійсно первісним: зберегти його природу так, щоб його не зачіпала людина.

За часів громадянської війни 1919—1920 років великому зоольогічному паркові "Асканія Нова" або, як ще инакше він звався, "Чаплі" довелося пережити тяжкі часи. Тільки героїчною обороною старих робітників заповідника пощастило врятувати "Чаплі", щоб їх не зруйнували банди деникінців. Ці банди відходили до Криму й намагалися знищити заповідник.

1. квітня 1919 року Рада Народніх Комісарів У.С.Р.Р. оголосила заповідник "Чаплі" націоналізованим і передала його, як народній національний парк, до відання Наркомосу.

8. лютого 1921 року Раднарком України дав нового декрета, що цілком визначив основну мету та головні завдання заповідника. "Чаплі" оголошено державним степовим заповідником У.С.Р.Р., що має завдання зберегти та вивчити цілинний степ і його природу.

Першими роками після громадянської війни тяжко було господарювати. В спадщину новим господарям дісталися напівзруйновані будівлі, перелякані тварини, обезводнені ставки та парки. Зовсім не було корму для тварин та птахів, не було грошей.

Але все це минуло. Тепер заповідник має 42,744 гектари землі. І блукають цими землями величезні отари овець, череди сірої української та червоної німецької худоби. Самої тільки вівці-шпанки має Асканія Нова понад 20,000 голів. Ніде в Радянському Союзі немає більших отар за ті, що пасуться по степах Асканії Нової.

Але не самими тільки отарами може пишатися Асканія. Безліч інших чудес розкидано її степами. А найбільше чудо, що про нього цілий світ знає і звідусіль на нього приїздять подивитись, — це Асканійський зоольогічний парк. З усіх усюдів світу назбирано у парку багато ріжних звірів та птахів, що живуть тут вільно.

Ось ви приїхали до Асканії Нової. За маленькою хвірткою, що веде до парку, починається ріжнобарвне й ріжноголосе царство пташок. Ріжноманітні пташки щебечуть, співають у величезних вальєрах—пташиних будинках. Ось ясножовті канарки, лісові граки, морські орли, дикі й хижі грифи. Весело щебечуть, виблискуючи на сонці своїм пір'ям, канарки. Тужно й дико клекочуть, полохаючи лісову тишу, орли й грифи.

Далі, у глибині парку — тиша. Де-не-де перебіжить стежку барвистий фазан і зашуршить у кущах, злякавшись людських кроків. Цілі зграї фазанів ріжних порід кричать у парку, а з ставків відгукуються лебеді, хазарки, дикі качки.

А трохи далі, легко ступаючи, ходять струсі. Струсенята боязко тиснуться до свого батька. Ці струсенята завбільшки, як хлопець-підліток. І чудно, й смішно дивитися, як такі величезні птахи поводяться, немов малі курчата.

А ось і центр Асканії — великий загін. Ріжноманітне населення загону. Табуни оленів пасуться тут поряд табунів зебр та антилоп. Трохи далі — зубро-бізоновий табун. Зубро-бізонів спаровують із сірою українською худобою і такі зубро-бізони дуже міцні й здатні для важкої роботи.

Он там біжать степом, здіймаючи куряву, табуни диких коней. Це — діди й прадіди наших коней. Вони вимирають і ніде в світі, крім Асканії та азіятських степів, немає більш цих коней.

Ген-ген, аж на обрії, поволі посувається степом величезна отара свеча. Метушаться біля неї собаки-вівчарки, доглядаючи, щоб жадна вівця не відбилася від гурту. Старі, сиві чабани наволі помахують герлигами, женучи отару до водопою.

Багато-хто з цих бородатих, старих чабанів народилося тут, в Асканійському степу, і роками не виїздили нікуди звідси. Під спекою і дощем бережуть і викохують вони радянське добро — вівці...

Що-дня приходять і приїздять до Асканії робітники, студенти, школярі, діти з дитячих будинків, щоб оглянути її дива. Частенько відвідують Асканію і вчені професори, щоб спостерігати й досліджувати диких звірів та птахів.

Але не тільки своїм, єдиним, мабуть, на цілий світ парком уславився заповідник. Велику вагу він має ще й тому, що це — степовий заповідник. Себто, тут є цілинний, споконвіку неораний степ, де тільки й можна вивчати ґрунт цілинного степу, його рослини. Тут тільки можна дізнаватися, як краще вести господарство в степовій Україні. А господарювати у степовій південно-східній частині України треба вміючи, бо влітку буває тут страшенна спека й часто віють східні вітри-суховії, що можуть геть у-пень знищити посіви.

Щоб вивчати первісний степ, в Асканії засновано степову науково-дослідну станцію, що досліджує степовий ґрунт та вивчає степові рослини й тварини.

Є ще в заповіднику найбагатший на всю Україну музей, де зібрано силу-силенну опудал ріжних звірів та птахів, колекції шкір тваринячих. Все, що перелітало та перебігало тут, — все воно знайшло собі місце в цьому музеї.

ЗБІЛЬШЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ШКЛА НА УКРАЇНІ.

За постановою ВРНГ, в цьому році виділено механізовані гути, що виробляють фляшку і віконне шкло в Констянтинівці, та в Слав'янську гуту "Пролетар", в окремий республіканський трест Укршклотрест. Виробнича програма цього тресту на 1928 — 29 рік складає 20 міл. карб., цеб-то збільшується на 35%, рівняючи з 1927 — 28 роком. Особливо збільшується виробництво бемського шкла — на 118%. Проте, і в цьому році відчуватиметься недохват шкла на ринкові.

На капітальні роботи, зокрема на встановлення другої системи машин Фурко на Костянтинівському віконному заводі, а також на проєктування нового Лисичанського заводу буде витрачено в цьому році 1,5 міл. карбованців.

ПІОНЕРІЯ В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

В Радянському Союзі звертають велику увагу на виховання дітей, привчаючи їх до колективного та організованого життя й праці. Шкільна дітвора має свої організації, кооперативи й таке інше. На повищому образку показано: дівчина миє посуду в дитячому колективі, посередині діточа забава, а з правого боку піонер з прапором на чолі демонстрації.

ПРАВДА

(КАЗКА.)

I.

Край села, на узліссі стояла маленька хатка. Була вона дуже вбога і жили в ній двоє людей — чоловік та жінка. Землі у них не було, худоби не було, а тільки й добра того, що ото стара хатка та невеликий городчик біля неї.

Жили вони з того, що чоловік ходив до ближчого міста на роботу, а жінка на поденщину до багатіїв на селі. Так заробляли собі насущний хліб і покірно несли ярмо своєї бідности.

Народилась у них дівчинка. От чоловік і каже до жінки:

— Піду-ж я на село кумів шукати!...

Заходить до одного багатого, кланяється й просить бути за кума.

Розреготався багатий на те й каже:

— Щоб я, найбагатший у селі господар, та пішов до тебе, голодранця, за кума? Та ти з розумом? Забирайся зараз же з хати, поки я не наказав челяді вибити тебе по потилиці!...

Від тої образи у чоловіка ніби камінь повис на серці. Вийшов він і пішов до другого багатого.

— Ні, чоловіче, — сказав другий, — не піду я до тебе — мало чести. Мене кличуть на гостину мої друзі-приятелі, а у тебе, мабуть, і шматка хліба для кумів не знайдеться? Іди собі та шукай десь інде!

Пішов чоловік до третього. А цей саме пшеницю на току мірками міряв, на торг поспішав. Сказав йому чоловік про свою радість і запрохав до себе кумом.

І відповів третій:

— Не хочу я бути твоїм кумом, та й діло мені не дозволяє, бо поспішаю на торг!... Не поїду на торг, багато втеряю!... Іди собі до когось іншого!...

І обходив чоловік так усе село, і ніхто до нього не згоджувався йти за кума. Одні просто виганяли, другі ображалися, треті лаяли, четверті реготалися, п'яті казали, що їм ніколи. Повертався чоловік полем до своєї хати і як згадав, скільки він образ переніс сьогодні, сів на межі і заплакав.

Аж чує над собою ласкавий старечий голос:

— А чого ти, чоловіче, плачеш?...

Підвів чоловік голову, бачить, стоїть перед ним дідок, вроді старця, сам сивий, а очі ласкаво світяться.

Пронявся до нього довірою чоловік і росказав йому про своє горе. Старець похитав сумно головою на те та й говорить:

— Як що ти, чоловіче добрий, не гордуєш мною, то візьми мене за кума?

Зрадів чоловік і не знає, як же й дякувати цьому старцеві. Прийшли до хати, їх жінка зустрічає.

— Оце кума привів! — каже чоловік. — З села ніхто не хоче до нас йти, так от, спасибі чоловікові, згодився...

Подякувала жінка старцеві, а потім засумувала.

— Чим же ми, каже, будемо кума гостити? У нас же нема й шматочка хліба.

Почув це старець і говорить:

— Не турбуйтеся, у мене є де-що на вечерю.

Сіли за стіл, старець виняв свою убогу вечерю і так в розмовах просиділи цілий вечір. Як уже треба було лягати спати, старець просить:

— Ану покажіть свою дочку!

Мати пішла і винесла дитя. Старець узяв його на руки і промовив:

— Називаю я вашу дочку Правдою. Хай росте... та хороша. Багато їй прийдеться пережити, а виросте щаслива буде.

На ранок старець попращався з цими бідними людьми і пішов у світ.

II.

Країна та була під владою злого царя. У нього було ціле військо Царських Посіпак, що тримали у страсі увесь народ. Вся влада була в їхніх руках. Їх підтримувало духівництво, купці, глитаї. Тільки до них був цар добрий і прихильний. Народ же стогнав у тяжкому ярмі.

На нивах, на підприємствах, усюди було чути страшні зойки катованих людей, що падали від знесилення на роботі. Царські Посіпаки ходили по дворах і збирали податки. Хто не платив, того били, все добро його забірали, а самого з жінкою та дітьми виганяли у степ вмірати з голоду.

Цар часто вів війни і тоді сотні кращих людей гинули, лишаючи вдів і сиріт. Тоді плач і сум стояв над землею Царя.

Іноді народові уривався терпець і в країні піднімався страшний бунт. Цар збірав своїх посіпак і вони рушали на бунтівників. Їх ловили і сотнями топили у річках, рубали їм голови, вішали, засилали на люту каторгу, замуровували у вязницях.

Так продовжалося доти, доки народ не втихомирювали та примушували його знову працювати на Царя, та на Посіпак.

Минали роки, а нарід ніс на собі ярмо, незнаючи, як з під нього визволитися.

Проте десь жевріла надія на краще. То тут, то там з'являлися відважні люде, старі й молоді, чоловіки й жінки, що закликали нарід до Повстання і до скинення влади Царя та його Посіпак. Таких людей ловили, їх люто катували, виставляли на ганьбу і при народові катували на смерть.

А вони радісно приймали смерть, і останніми їхніми словами було вітання Волі, вітання кращого майбутнього.

— Правда мусить бути!... Правда прийде!—казали вони.

І не дивлячись на переслідування, на тортури, на каторгу, на люті муки, борців за Правду ставало все більше і більше. Їх було вже не одиниці, сотні, тисячі.

І пішла чутка серед народа, що Правда народилась і живе десь далеко, далеко. Ця чутка сколихнула весь нарід. Бідні люде почали ходити на прощу до маленької хатки на узліссі і поверталися звідтам радісні та веселі.

Це стало непокоїти Царських Посіпак. Вони впрохали Царя скликати Велику Раду, щоб обміркувати справу, бо в країні стало зовсім неспокійно.

Рада зібралася у прекрасному палаці. Були на ній найвидатніші та найвизначніші з Посіпак. При великій тиші став говорити перший міністер Царя.

Він сказав:

— Панове! Народ починає божеволіти, — серед нього все більше і більше стає прихильників Правди. Наші Посіпаки невстигають заарештовувати, вбивати та засилати цих ворогів спокою та ладу. Я пропоную раді ухвалити найжорстокіші закони проти прихильників Правди. Хто буде пійманий на цьому, того негайно вбивати. Хто будь що скаже про Правду, тому виривати язика і висилати на каторгу. Хай краще загинуть тисячі голодранців, ніж маємо ми загинути!

Промову цю члени ради вітали гучними оплесками. Але тут виступив Верховий Жрець і сказав:

— Панове! Заходи, що тут їх пропонував Перший Міністр, прекрасні і нам їх треба ухвалити. Але я хочу ці заходи доповнити ще одним. Хто така Правда? Хто її бачив? Хто про неї чув? Мої агенти доносять, що злидарі приймають за Правду якусь дівчинку, дочку, якіхось двох злидарів. Агітатори говорять, що Правда у них і тим вони приваблюють до себе юрби несвідомих людей. Ми в Правду не віримо. Ми віримо в Силу. Поки вона в наших руках, ми міцні. Проте не завжди Сила може служити добре. Отже треба, крім Сили, щось і інше. Це — Віра.

І тому я пропоную: узяти ту дівчинку до нас, оголосити по всій країні, що Правда в нас, що вона з нами, що вона за нас. І ви побачите як люде цьому повірять і ми тим самим відвернемо тисячі людей від агітаторів, що баламутять народ!...

Пропозицію Верхового Жреця було ухвалено.

III.

Шляхом, піднімаючи куряву, їхав загін Посіпак. Назустріч їм йшли прочане.

— Звідки ви? — спитав старший у них.

— Ми йдемо від Правди.

— А де вона?

— За день дороги ви будете у неї. Хто раз бачив її, той ніколи не забуде!

А молодий хлопчина гукнув:

— Смерть тиранам!...

Посіпаки були кинулись до нього, щоб схопити, але старший стримав:

— Не час!... Треба поспішати на місце!

Над вечір вони приїхали до хатки. Чоловік і жінка перелякались коли побачили озброєних людей. Старший лишив команду на дворі, а сам пішов до хати.

— Я післанець самого Царя, — сказав він чоловікові. Цар наказав забрати твою дочку і привести до нього. Їй нічого не буде. А тебе за це цар дарує ось чим!... І він висипав на стіл цілу купу золота.

Чоловік глянув на золото і сказав:

— Перекажи цареві, що я не настільки бідний, щоб продавати своїх дітей!...

— Так ти не коришся царському наказові?

— Ні, не корюсь!...

— Ну так ми заберемо дочку в тебе силою!... — і він свиснув.

До хати увірвались Посіпаки, як ті хижі вовки. Чоловік став захищатись, але один із них ударив його по голові і він зі стогоном повалився мертвий на землю. Другі кинулися до матері, що схопила дівчинку на руки і не давала її Посіпакам. Тоді старший проколов її груди. Дівчинку схопили і всі поспішили вибігти на двір. Щоб затерти сліди злочину, вони підпалили хату, сіли на коней і зникли в темряві ночі.

Верховний Жрець з нетерпінням чекав своїх післанців. На четвертий день вони повернулись. Старший зараз же з'явився до нього.

— Ну що, привіз?...

— Привіз.

Прийшов Перший Міністр.

— Дівчинку привезли! — сказав Верховний Жрець.

— Треба її негайно вбити!— відповів на це Перший Міністр.

— Ви все ще настоюєте на своєму, — спитав Жрець. Вбити не штука. А хиба не може народитись друга? А от треба так зробити, щоб ця дівчинка служила нам, ось в чім справа. І я це зроблю.

IV.

На високій горі, серед чудових садів, був збудований білий з золотом палац. В ньому то й оселили Правду. Жреці, підкуплені поети, письменники, публіцисти, наняті спеціяльно оратори на всі лади вихваляли і славили Правду та її палац. На честь Правди влаштували кілька пишних та урочистих церемоній. Царські вчені і фільософи писали про Правду великі книги, в яких доводили, що Правда і Цар це одно, що влада Царя є владою Правди, що хто йде проти цієї влади—той йде проти Правди, той йде проти бога.

Верховний Жрець досяг своєї мети. Тисячі темних, затурканих людей ішли на прощу до палацу Правди, де вона жила. Вони її обожнювали. Вони несли їй великі дари. Вони чекали від неї порятунку.

Але Правда не могла нічим їм допомогти. В ті дні, коли її виводили до народу, коли бідні обдерті люди з риданням кидались на землю, з благанням простягли до неї руки, вона говорила до них кілька ласкавих слів і вони відходили від неї втішеними.

А Правда довго після таких виходів сумувала. Їй було жаль цих бідних людей, вона хотіла-б їм допомогти і не мала сили.

В цей час далеко в запіллі працював Комітет Повстання. Один із членів Комітету, молодий і палкий сказав:

— Нам треба побити Верховного Жреця не зброєю, — нам треба визволити Правду з того полону, в якому вони її тримають. Тоді народ прозріє і ми зможемо скинути владу тиранів!...

— Але як ми її визволимо? І потім, хіба суть справи в цьому? — казали другі.

— Нам треба повести агітацію за це. Тільки знявши полуду з очей мільйонів, тільки запаливши їх вогнем ненависти до гнобителів, ми зможемо підняти тисячі на повстання!... — говорив на те молодий член Комітету.

Це якраз припало на той час, коли Цар встряв у нову війну. Вона точилася вже кілька років і сотні тисяч людей загинуло на полях битв, були скалічені, мертві від хвороб. Над країною стояв сум і плач. А Цар вимагав все нових і нових людей.

Тоді-то Комітет і кинув гасло повстання. Салдати і робітники вийшли на вулиці. Частина їх кинулася до царського палацу, а друга до палацу Правди. Кілька днів в столиці тревав жорстокий бій. Кінець кінцем повстанці перемогли.

Великі юрби їх штурмували високу гору, де була захована Правда, і яку уперто захищали Царські Посіпаки. Але на вечір вони стали розбігатися. Правда сиділа сама у кімнаті. Її вразила та тиша, що панувала навколо.

Тоді вона обійшла кілька покоїв — ніде небуло нікого. Вона підійшла до дверей, — двері відчинені. Правда ступила через поріг і стала спускатися з гори стежкою, що була відома тільки їй та ще не багатьом близьким Верховного Жреця.

На ранок повстанці розпочали новий штурм. Опівдні вони здобули гору. Кинулись шукати Правди, але її ніде не було.

V.

Правда, спустившись з гори, опинилася на вулиці. Тут було повно робітників, салдат, просто людей. Над будинками маяли червоні прапори. Обличчя у всіх були веселі, співали пісень, грала музика, з вигуками зустрічали Вождів Повстання.

Правда ходила по вулицях і придивлялася до всього того. І їй теж було весело. Вперше вона бачила людей веселими і щасливими і щастя те було від того, що вони скинули Царя і здобули собі Волю.

Так вона ходила вулицями, і її ніхто не пізнавав, аж поки вона не відчула, що голодна, а ноги підгинаються від утоми. Вона побачила одного салдата, що сидів на східцях і смачно їв хліб. Вона попрохала у нього шматок. Він їй охоче дав, а оглянувши її порадив:

— Тобі дівчино, нічого самій ходити!... Іди ти краще до дому!

Тут Правда згадала, що їй нікуди йти. Вона важко підвелася на ноги і попращавшись з салдатом, пішла просто вулицею. Ішла доти, поки не впала знесилена на землю.

Саме тоді йшло двоє робітників, що й наткнулися на неї.

— Дики! — сказав один, — чого вона сюди попала?..

— Давай її візьмемо до себе, бачиш, вона зовсім знесилена — сказав другий...

Вони підвели дівчину і обережно повели її до себе до дому. Там, коли вона опритомнилася, стали роспитувати, хто вона така...

— Я — Правда! — просто відповіла вона.

— Правда? — здивовано перепитували робітники, що оточили її. Яка Правда?

Ну хіба ви не знаєте? Я жила до сьогоднішнього дня в палаці на горі. Мене тримали там як у вязниці. Сьогодні-ж усі кудись розбіглися і я втікла.

Робітники похитували головами. А один навіть сказав:

— З дівчиною мабуть щось таке трапилось, бо вона зовсім з глузду з'їхала. Адже відомо, що в палаці ніякої Правди не було, а то все була комедія Верховного Жреця.

— А батько й матір в тебе є?

— Ні, не має. Як я ще була маленькою, їх вбили Царські Посіпаки, а мене вкрали і тримали в палаці!...

— Правда ти чи не Правда, — сказав сивий вже робітник, а от що ти будеш робити? Лишайся поки що в мене, а далі видно буде!...

І Правда лишилася у нього.

VI.

Царя було скинуто, Міністрів його заарештовано, Велику Раду розігнано. Владу перебрала до своїх рук Рада П'ятнадцяти. Більшість населення вітала цю зміну. Але скоро в ній стали розчаровуватись. Хоч Царя не було, але Влада, Сила, Багацтво лишилося в руках колишніх царських посіпак. Правда у нас. Ідіть за нами і здобудете Правду!...

Війна точилася далі. Нова влада казала воювати до кінця, аж поки не поб'ють ворога. Робітники продовжували так само працювати, як і за Царя. Селяне гинули на своїх клаптиках землі.

І знову полилось із края в край.

— Де ж Правда?... Для кого ми робили Повстання?... Що змінилося для нас, трудящого люду?...

— Правда де? — казала одна партія. — Правда у нас. Ідіть за нами і здобудете Правду!...

— Ні, Правда не у них, а у нас!.. — кричала друга партія. — Не слухайте їх, то дурисвіти... Вони обдурять вас!...

— Не вірте першим і другим! — гукали треті. З покон-віку були Сила, Влада і Багацтво. Такий закон життя! Хто цьому не вірить, той загине!...

— Правда у вас самих?... Свою Правду, Правду Праці, можуть встановити тільки робітники і селяне!... Іншої Правди немає!... Тільки то ваша Правда... І нею судіть кожного, хто проти вас. І Сила, і Влада, і Багацтво, і Мудрість, і Знання, — все мусить бути ваше. Відніміть все це у купки дармоїдів і зробіть своїм. І це буде найвища Правда!...

Тоді всі три перші партії підняли страшенний галас і кричали:

— Не слухайте їх!... Це демагоги! Це ошуканці!... Це авантурники!... Вони доведуть вас до загибелі!... Це шпигуни ворога!... Це зрадники!... Смерть їм!... Смерть їм!...

І знову, як і колись за Царя, тих людей, що казали відібрати Силу, Владу і Багацтво у купки, що диктувала свою волю, Раду П'ятнадцяти, стали ловити і сажати до вязниць, розстрілювати і вбивати.

І ніби нічого не змінилося. Царя немає, а порядки лишилися ті-ж самі.

Невдоволення зростало. Все частіше й частіше лунали голоси:

— Доволі терпіти!... Хай живе Влада Трудящих!...

Наростало нове Повстання.

Одного вечера старий робітник, у якого жила Правда, сказав:

— Це починається завтра!..

Правда, що зовсім змінилася за цих кілька місяців, бо працювала на фабриці за робітницю, весело сказала:

— Нарешті!.. Я з вами піду!..

Повстання почалося. Був вітер, був сніг, на вулицях бухали гармати, гарчали кулемети, падали люде, заливаючи бурковицю своєю гарячою кров'ю. Рада П'ятнадцяти захищалася до останнього. Але сила повставших була більша.

Правда йшла в одній із кольон, що наступала на Палац. Вона тримала в руках червоний прапор і за нею йшли робітники, салдати, матроси. Навколо цокали кулі, рвалися ґранати. А Правда йшла вперед і вперед. Лице її радісно сяло. Вона бадьорим голосом кликала всіх:

— Товариші, вперед!...

І вони йшли за нею. Ні страх, ні смерть їх не зупиняли. Ось вони вже біля Палацу. Хвилина, і вони вриваються в нього. Правда впереді... Вона вибігає на балкона і вішає червоного прапора. З низу доносяться вигуки перемоги й вітання.

Повстання перемогло. Через довгі муки й боротьбу пройшла Влада Праці, поки не стала твердою ногою.

Де ж поділася Правда? Вона зникла, вона злилась в тисячах й мільйонах людей, що творять новий лад, що будують нове життя. Ви її можете зустрінути на золотих ланах. Ви її можете побачити біля варстату на заводі. Вона стоїть там, де будують нові електричні палаци.

Вона всюди, де Народ і Праця. Де Робітник і Селянин кують своє щастя.

Лице її прекрасне. Воно осяяне творчістю. Вона в тисячах мозолистих рук. Вона в шумі ланів, вона в гуркоті машин. Вона там, де панує Царство Праці!

П. Лісовий.

ГОСПОДАР ЗЕМЛІ РАДЯНСЬКОЇ — ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ З'ЇЗД РАД.

Делегати з цілої України на Всеукраїнський З'їзд Рад, найвище тіло країни, голосують.

Один з робітничо-селянських і червоноармійських з'їздів на Україні.

ЗА ПРАВДУ.

В Рад. Союзі тепер голосують ті, які за царизму мовчали.

Ви — що коротаєте дні Вашого життя при всяких варстатах праці, як на землі так і в глибоких норах підземелля, пишіть до "Українських Робітничих Вістей" про все те, що з Вами й кругом Вас діється.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

З ОРҐАНІЗАЦІЙНОГО ЖИТТЯ В ФОРТ ВИЛ'ЯМ.

Форт Вил'ям, Онт.

Не так ми дуже старі на орґанізаційні роки, але саме життя і праця в наших орґанізаціях так розвинулась, що майже кожного тижня можна щось нового зарекордувати на сторінках нашої преси. Взяти хоч би нашу місцевість Форт Вил'ям. Поза иншою орґанізаційною працею всю енерґію сконцентровано довкола будови Укр. Роб. Дому. Нема ніякого літнього сезону на спочинок, а про те мало що пишеться в пресі. Просто тому, що ми в більшости звикли робити навіть і велике діло без найменшого шуму. Праця наша сама за себе говорить.

Будова нашого дому вимагає багато енерґії й грошей. Сама будова досить коштовна. Але-ж ми живемо й працюємо в місцевости, що числить (включаючи й Вест Форт) близько 25 тисяч населення. Самих українців статистичне бюро нараховує около 3,500. Значить сема частина цілого населення. Це-ж поважна сила тоді, коли ця громада людей проявляє своє орґанізаційно-громадське життя. Але втягнути цю масу людей до орґанізації, заставити її жити й боротись за своє щоденне життя орґанізовано, треба ще років упертої і плянової праці на орґанізаційно-освітньому полі. Новозбудований Укр. Роб. Дім багато допоможе нам виконати своє завдання. Чимало з нас памятає, коли то в самих початках нашого орґанізаційного життя ми числили своє членство на десятки. Тоді буржуазна преса (в часі процесу) нас називала "бончем Ленінових хлопчиськів". Від того часу ми прожили заледви кілька років і з того "бонча хлопчиськів" виросла поважна громадська сила — наші орґанізовані відділи: ТУРФДім, Жінсекції, Секції Молоді і Робітничого Запомогового Товариства, що вже рахують своє членство не на десятки, як колись, але на сотки. Сьогодня ми з "хлопчиськів" стали дорослими людьми і будуємо свою робітничу інституцію. Та-ж сама буржуазна преса признає, що ми робимо поважне громадське діло, будуючи свій дім власними силами і своїми власними центами.

Підноситься в гору будинок, а з ним зростає наше членство. Збільшується масово число симпатиків. Місцеве робітництво масово помагає будові Укр. Роб. Дому, як грішми, так і працею. Стіни будинку вже вимуровані. До кінця цього року будинок буде викінчений. Будинок буде вцілости огнетревалий збудований з цементу, заліза і цегли. Будова провадиться цілий час своїми власними силами без контрактора. Вартість будинку буде около $25,000.00.

Товариші-робітники і Товаришки-робітниці! Всі Ви, що будь чим допомагали й допомагаєте будові Укр. Роб. Дому, що вкладали свої тяжко запрацьовані центи і безплатну працю, памятайте, що робітнича орґанізація належно оцінила Ваші жертви. Але робітнича орґанізація далеко більше цінить Вас самих і кличе Вас всіх робітників і робітниць: Ставайте членами й членкинями наших робітничих орґанізацій при Укр. Роб. Домі! Вступайте в ряди Робітничого Запомогового Товариства! Посилайте своїх дітей до нашої Укр. Роб. Діточої Школи! Збільшім ряди орґанізованого робітництва і приготовляймось до великої орґанізаційно-освітньої праці в новім будинку на користь фронту праці і наших дітей в майбутньому.

Ю. Онуцький.

ЧОМУ-Ж ЦЕ ТАК?

Едмонтон, Алта.

Настав зимовий сезон. Що правда, не такий то він дуже веселий, хоч би через оту студінь і морози — та коли згадаю за концерти, пісні народні, що так глибоким чуттям виповнюють злиденне життя, тоді забуваю за зиму і за її зимно.

Ми вже започаткували цей морозний сезон концертами й театральними виставами. Глядачів буває чимало. Та щось не видко між тією публикою членів наших орґанізацій. Правда, де-які з членів бувають кожночасно на наших виставах чи концертах, а багато помусь так і не загляне. Вже більше видко на салі симпатиків наших, чим членів. Чому-ж це так?

Тепер торкнуся нашого драматичного гуртка. Отой самий гурток розїхався літом в погоні за працею по всім-усюдам й тоді трохи за важко було працювати нашому дірігентові. Та зараз стало лекше. В драматичному гуртку є чимало членів і членкинь старших й молодших віком, всі працюють по своїм силам. Коли-б ще усунули оте відріжнювання одних до одних, було-б все гаразд.

Якось сиджу я на концерті й слухаю позаді мене розмову двох чоловіків. З якого вони табору — примха їх знає, досить ввесь час балакали про наш драматичний гурток. — Мой ти, каже один з них, диви, та на тій гали, що-раз то свіжі співаки. То-ж то їх там повно-повно, а в нас що?.. Бігме сходимо ні-нащо...

Та зараз заграла орхестра, залунали пісні нашого хору і я не чула дальшої розмови.

П. С.

ЧИ СЛІД ЦУРАТИСЯ ХОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗУ?

(Продовження до "У.Р.В." ч. 125.)

Торонто, Онт.

Найбільш переконлива і доказова наука є та, що всесторонно розслідкує всі ділянки народнього життя й здоровля. Зараз змагаються дві течії в розслідкуванні здоровля людини: перша з них — це школа медицини з теорією алопатів, друга — це школа природнього лікування, так звана натуропатів.

В лікарській книжці, що є підручником для студентів медичної школи "Hughes' Practice of Medicine" читаємо на стор. 146 ось що про туберкульозу і її причину: "Тепер майже всюди є визнано, що всі види легочного знищення є наслідком присутности в них туберкульозної бакцилі відкритої Кохом в 1882 році. Легочні клітини повинні бути здатні на їхнє приняття, бо-ж бакциля може бути присутна й у віддиховому каналі а все-ж таки може не розвинути слабости". Значиться, бакцилі можуть бути присутні навіть в наших горлянках і не пошкодять нашим легким, коли ті легкі не є здатні їх приняти. Чи-ж не краще й дешевше було-б слідити саме те, чому легкі є здатні приймати до себе оту туберкульозну бакцилю, а віднайшовши причину, усунути її чи обминути?

Дальше в тій самій книжці на стор. 146., кажеться: Туберкульоза не є вроджена, зате склонність легких приняти туберкульозу може бути вроджена.

Коли-ж взяти під увагу отаке твердження, що туберкульозна бакциля може бути в горлі й не шкодити на легкі тоді, як легкі не є здатні на її приняття, стане очевидним, що в людини існує щось таке, що дає добрий ґрунт для присутности туберкульозної бакцилі. Прихильники, теоретики медичної школи вказують на такі способи зарази туберкульозою: через віддих, їду, дорогою мігдалків і лімфатичних посудин та через запускання певного сиропу або сироватки на рану, зроблену навмисно в шкірі. Себто, коли ми дихаємо, може бакциля проскочити у віддихову трубку, далі до других трубок-бронхів і нарешті дістається в легкі, там вміщується, розростає, множиться, з'їдає клітини здорових легких й слабість-туберкульоза готова. Їсть людина страву, а близько неї зноситься в повітрі бакциля, тоді попадає ота бакциля з їдою в жолудок, добирається яким то способом до легких і знов готова слабість-туберкульоз.

Коли-ж застановитися блище над твердженням гонителів бакцилі, що туберкульозні бакцилі є скрізь і всюди, виходить, що не можна ніяк встерегтися від неї, бо прецінь кожна людина дихає, їсть й має мігдалки та лімфатичні посудини то що. Та про те другим разом.

В. В. Бабієнко.

ВСТРОЇЛИ ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІРОК.

Кимберлей, Б. К.

Наш відділ Р.З.Т. встроїв на 14-го жовтня товариський вечірок в кімнаті тов. Ю. Іванюка. На тому вечорі були присутні всі члени Р.З.Т. й загостили де-які з крембурських товаришів. Місцеві товаришки приготовили невеличку розігравку на речі, які вдалося їм зібрати між собою. Чимало праці, попри инших товаришок, доклала п-ка К. Бачинська. Тов. Стрільчук, вигравши одну річ, продав й гроші за неї $2.00 віддав до каси комітету орґанізації.

Приходу з того товариського вечора було $29.70. Його розподілено так: за музику заплачено $5.00; за впорядкування кімнати $2.00; на сплату довгу приюту Р.З.Т. $10.00; на укр. робітничу пресу $10.00; на фонд "Воркера" $2.70. Всім учасникам й жертводавцям речей на розігравку, так само за безкорисне відступлення кімнати щиру подяку складає комітет.

Вечірку закінчили з тією постановою, що товариші й товаришки візьмуться активніше й завзятіше за освітньо-орґанізаційну працю.

Й. Миндюк, секретар.

ГОСТІ З "НАДОВКОЛА ХАТИ".

Клівленд, Огайо.

В "Укр. Голосі" ч. 44 в допису з Торонто, Онт., "Посієм вас гості надовкола хати", якийсь захований дописувач Торонтенко вичислює, які то гості відвідали торонтонський Народний Дім цього року. А було їх чимало: посол М. Лучкович з Веґревил, доктор Кібзей, І. Басараба адвокат, Юрко Стечишин аж з жінкою й ще де-хто. Тими гостями так втішився Торонтенко, що й не знає, де їх посадити. Вкінці таки найшов місце й садовить їх "надовкола хати..." І я теж собі поміркував, що таких гостей тільки там і садить треба.

Та згадавши про отих попів, докторів та ще де-яких панів, Торонтенко ані словечком не сказав про ті тисячі чорноробів, що то недавно приїхали зі старого краю. Й неодин з них, віруючий в панів й попів, вдавався за будь якою помічю до тих не-народних домів. А чи одержав її? Ні! От чому про них мовчать всі Торонтенки зі своїм "Укр. Голосом". Так і правильно. Панським льокаям писати й говорити лише про панів, попів та инших служак. А працюючими робітниками й фармерами піклуватиметься робітничо-фармерська орґанізація.

Торонтонець.

ВИБУДУВАЛИ УКР. РОБ. ДІМ.

Руан, Квє.

Подаємо вже докінчений спис жертводавців на будову Укр. Роб. Дому в Руан, Квє.

Місцевий відділ Р.З.Т. жертвував $30.95; В. Ганик $25.00; Д. Михайлюк $15.00; по $10.00: І. Середа, А. Зінґель, Д. Борисюк, Н. Ділик; по $5.00: П. Юркевич, І. Яшан, Ф. Фелончук, І. Кифюк, І. Закревський, Д. Гуменюк. Разом жертвували $140.95.

Позички безпроцентові дали: М. Селецький $250.00; І. Середа $200.00; по $100.00: І. Кифюк, А. Зінґель; по $50.00: І. Ковальчук, І. Волошук. Разом $750.00.

Комітет вибраний до збирання фондів, зібрав на лісти по $10.00: А. Мелоний, А. Ґібсон, М. Селецький, М. Коропчук, М. Сороковський; по $5.00: П. Сертич, Ф. Флорик, М. Костело, Дж. Саарі, В. Олексюк, І. Середа, І. Кифюк, Проспект Кафе, С. Йонґ, Дж. Ранор, В. Фаринюк, І. Волошук, Т. Бойко, Ф. Пасічник, Н. Колотило, Копер Клоб; по $2.00: І. Божва, Т. Зінґель, С. Самбірський, С. Росак, І. Річардсон, А. Писанюк, А. Тимусь, С. Трач, М. Сиротюк, С. Олійник, А. Яківчук, А. Середа, А. Чайковський; Корман і Медовик $1.50; М. Валійник $1.25; по $1.00: Дж. Ґец, Бакс і Юнеґард, Фрун, Паріс Кафе, Дж. Лій, Каплан, М. Г. Росий, Т. Карплюк, Бобовський, Д. Йойд, С. Юзефович, Ф. Ребек, О. Юркевич, А. Мельник, І. Мандибура, Н. Курик, С. Сендберґ, С. Олександер, С. Корман, С. Бізантий, В. Д., Н. Пиндер, Д. Михайлюк, А. Ракочий, Е. М. Бартлей, А. Паращук, І. Б. Шепард, В. Марел, М. Смічікла, А. Боскевич, І. П. Століза, І. Корчинський; К. Б. 95 ц.; по 75 ц.: Н. Мосюк, І. Одонел, П. Рудий; по 50 ц.: П. Кліпак, А. Бутка, С. Костуряк, П. Сейле, К. Рікард, Е. Каран, Аисара Соломон, Е. Мур, Г. Е. Еліот, М. Кемін, Г. Загарук, П. І. Купіянен, Г. Чов, І. Стівенсон, Дж. Осенмен, К. Ваний, А. С., А. Степанюк, Ед. Лофір, Л. Декоса, Т. Мек А. С. Евелич, Дж. Е. Бролт, Г. Бесідовський, П. Шимордик, Ю. Грошок, М. Цибулька, Г. Смид, С. Рогубський, Ф. Фрельмана, П. Стайт, Н. Стасов, А. Барелте, М. Неґлеш, Норенда Лондри, В. Г. Шалебой, М. Рототіч, Д. Аселін, С. Ферлотей, К. Брисько, Л. Д. Пилон, С. Макара; Л. Кос 40 ц.; по 25 ц.: А. Френд, О. Рохан, Т. Мінуд, А. Беланo, М. Рабінович, Г. Рабінович, Б. Брегман, М. Дошланий, Л. А. Руссен, П. Енґер, Ч. Лій, А. М. Жендров, Р. А. Масен, Л. Рой, Р. Палмер; безіменних $4.00. Разом $223.10.

Тов. Д. Михайлюк зібрав на лісту: Д. Михайлюк $5.00: по $2.00: А. Ґрішкевич, Ф. Дало; по $1.00: С. Капітан, І. Карман, Е. Костиніян, М. Бурак, А. Метий; по 50 ц.: С. Папич, К. Мишелит, Г. Степановський, І. П. Сталіза, П. Ліпава, П. Ямчук, П. Мартон; по 25 ц.: Г. Падола, Д. Ґосовой, П. Буривок, М. Сталаза, Р. Мілевич, І. Дмитрів, В. Мервощ, С. Войнович, Т. Родоревич, Т. Андруш, К. Юзеф, М. Гаврилюк, Ф. Фінарі, В. Мосла, І. Гавіяр; по 10 ц.: Д. М. Жеспро, М. Сікосво; безіменних 25 ц. Разом $21.70.

Тов. К. Топольний зібрав: М. Лаута $2.00; М. Кенний $1.00. Разом $3.00.

Зі збірки на лісти в Киркленд Лейк, Онт.: по $10.00: Ф. Тимчишин, І. Лобода, В. Малик, В. Манчуленко; по $5.00: І. Пасічник, С. Книш, В. Непюк, М. Копичанський, Р. Ковальчук, Ю. Гуцул, І. Марковський, С. Брик, І. Карпо, П. і К. Репушка, П. Гаврилюк, І. Кіцул, Г. Дийвис, Т. Стельмах; П. Кривецький $3.00; по $2.00: С. Бегерський, В. Литвінський, М. Роґа, А. Вовк, Д. Сорохан, С. Матесіч; по $1.00: А. Радуй, В. Смід, П. Прокопенко, І. Флинський, І. Павлина, М. Буджиґан, С. Маєрціх, І. Шалайко і П. Войчишин, П. Процишин, Н. Коваль, А. Почапська, І. Копанець, І. Бриль, І. Біло́іс, М. Мохорук, Й. Чосен, А. Салоний, Д. Олександер, І. Флерик, Н. Гричук, І. Цмисеська, П. Ессіс, Н. Омельчук, Е. Ковальчук; Н. Матіюш 63 ц.; по 50 ц.: В. Камеро, М. Роман, І. Антонюк, А. Бляшков, М. Добровольський, Г. Прокопчук; по 25 ц.: В. Еліеф, А. Чекун, Н. Власіч, О. Кисяк, А. Бендина, Ф. Доміський, безіменних 50 ц.; Разом $154.63.

Загальна сума:

Відділ Р.З.Т. жертвував	$ 30.95
Товариші жертвували	110.00
Позички	750.00
Комітет фондів зібрав на лісти	223.10
Тов. Д. Михалюк зібрав на лісту	21.70
Тов. К. Топольний зібрав на лісту	3.00
На лісти в Киркленд Лейк	154.63
Разом	$1,293.38
За Будком:	

І. Кифюк, секр.

РОБІТНИЧЕ ЗАПОМОГОВЕ Т-ВО ПОМАГАЄ СВОЇМ ЧЛЕНАМ!

Накіна, Онт.

Висказую щиру подяку Г.З. Р.З.Т. за допомогу $14.50, яку я отримала за час моєї нездатности до праці. Я недавно-що вписалася в члени Р.З.Т. всего 11 місяців тому назад й вплатила $6.00 вкладок, а вже прийшлося мені покористуватися допомогою Р.З.Т. Так само дякую опікунам хорих, товаришам й товаришкам, що мене відвідували в часі моєї слабости. З окрема-ж висказую сердечну подяку т.т. К. Базюк й К. Гафійчук, що не жалуючи своїх трудів, щиро піклувалися мною.

Р. Парасько.

Едмонтон, Онт.

Я приїхав з краю в Канаду щойно 4 місяці тому назад. На роботу попав до одного анґлійця на фарму, 120 миль на північ від Едмонтону. Там я й захорів. До Р.З.Т. я не належав, бо не знав про нього на отій фармі. Та едмонтонські робітники, зорґанізовані в Р.З.Т., вчувши про моє безвихідне становище, зарядили поміж собою збірку добровільних жертв, зібрали $48.30 й передали мені як свою допомогу. За те підратовання мене в так важку хвилину я висказую товаришам й товаришкам з відділу Р.З.Т. й жертводавцям щиру подяку.

К. Баланюк.

Сімко, Онт.

Складаю щиру подяку Г.З. Р.З.Т. за виплачення мені допомоги $8.00 за час моєї слабости по причині мойого окалічіння.

Федір Ґодловський.

Шавініґан Фалс, Квє.

Щиру подяку висказую Г.З. Р.З.Т. за виплачення допомоги $21.00 за час моєї нездібности до праці по причині каліцтва. Так само дякую всім товаришам, що відвідували мене хорого.

Яків М. Гунько.

ВІДОЗВА САСКЕЧЕВАНСЬКОГО ПРОВКОМУ ТУРФДІМ.

Оцим повідомляється всі відділи ТУРФДім і братні фармерські товариства в провінції Саскечевані, що тов. Петро Кифорук, орґанізатор ТУРФДім відвідає слідуючі місцевости в місяці листопаді і грудні в такім порядку:

Субота, 10. листопада в Продгом.
Неділя, 11. листопада в Дана, Саск.
Вівторок, 13. листопада, у Вакав.
Середа, 14. листопада у Вімер,
Пятниця, 16. листопада в Кемсак.
Субота, 17. листопада в Стоні Крік.
Неділя, 18. листопада у Верегін.
Понеділок, 19. листопада в Канорі.
Вівторок, 20. листопада в Гаєс.
Середа, 21. листопада в Стінен.
Пятниця, 23. листопада в Калдер.
Субота, 24. листопада у Вроксток.
Понеділок, 26. листопада в Йорктон.
Вівторок, 27. листопада в Ріджайні.
Четвер, 29. листопада в Бінфейт.
Неділя, 2. грудня в Мус Джо.
Вівторок, 4. грудня у Вуд Мавнтейн.
Четвер, 6. грудня в Свифт Корент.

Просимо всі вище згадані місцевости дати нашому орґанізаторові всю можливу моральну і матеріяльну піддержку.

М. Роґоман, голова. Й. Петелько, секретар.

КУПУЙТЕ НОВІ НОТИ.

Провінціональний Виконавчий Комітет в Торонто видав збірник нових прекрасних концертових хорових пісень при акомпаніяменті пяна п. н. "Русалки", які зібрав і аранжував т. Аркадій Волковинський. Всі пісні нові, яких нема ще в наших відділах. Прекрасна окладинка з гарним малюнком "Русалки". Кожний відділ повинен замовити не тільки один збірник, а кілька, бо це заощадить переписування на поодинокі голоси, а також це є довгі пісні. Мельодія цих пісень чарівна.

ЦІНА ЗБІРНИКА $1.00. Замовлення робіть скоро, бо збірників видано мале число.

Всякі замовлення засилайте на адресу:

Provincial Executive Committee, 300 Bathurst St., Toronto 2, Ont.

ПОВІДОМЛЯЮ односельчан села Торговиці, повіту Городенка, Галичина, **що маю на продаж** в старім краю город набутий в П. Сторощука. Хто хоче купити, волить писати до:

S. TABASHNIUK
(131) P. O. East Selkirk, Man.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ТОРОНТО, ОНТ.

Святкування 11-ої річниці Жовтневої революції відбудеться в неділю вечером, 11. листопада в Стандарад театрі ріг улиць Дундас і Спадайна. Головним промовцем буде Дж. Б. МекЛаклан з Нової Скошії. Добірна музична програма. Робітники і робітниці! Приходіть масово відсвяткувати найважнішу історичну подію!

ВІННІПЕҐ БІЧ, МАН.

Подаємо до відома всім дооколичним фармерам і робітникам, що старанням відділу Р.З.Т. в Вінніпеґ Біч, Ман., відбудеться в пятницю, 9. листопада **ВЕЛИКИЙ БАЗАР.** Просимо всіх прийти численно. Базар відбудеться в міській галі (тави гал) у Вінніпеґ Біч, Ман. Комітет.

САСКАТУН, САСК.

Оцим повідомляється загал робітництва в Саскатун і околиці, що старанням всіх орґанізацій, які гуртуються при Укр. Роб. Домі, відбудеться в днях 6., 7., 8., 9. і 10. листопада в Укр. Роб. Домі під числом 330 Ave. G. South **ВЕЛИКИЙ БАЗАР.** На базарі будуть ріжні забавки, гарні ручні роботи, смачні перекуски, добірна музика, розігравка, де можна буде набути гарні цінні річи. Робітники і робітниці міста Саскатуну і околиці! Не забувайте згаданих пять днів. Приходіть всі громадно і кличте своїх знайомих, а певно що будете вдоволені. Базаровий Комітет.

ВЕНКУВЕР, Б. К.

Старанням драмспівгуртка при відділі ТУРФДім в Венкувер, Б. К., відограється в суботу, 10. листопада в Клінтон галі прекрасну драму на три дії зі співами і танцями п.н. **"КОХАЙТЕСЯ ЧОРНОБРИВІ".** Згадану драму інсценізував В. Ґіга за поемою Тараса Шевченка "Катерина". Початок в годині 8-ій вечером.

ГАЙТ, АЛТА.

Цим подаємо до відома мешканцям в Гайт і околиці, що драмспівгурток при відділі ТУРФДім в Веґревил, Алта. відограє в Гайт, Алта. в четвер, 8. листопада, дуже смішну комедію п. н. **"ЧИЯ ДИТИНА".** Приходіть громадно і кличте знайомих. За вдоволення ручимо. Початок в годині 8.30 вечером.

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА В КОРИСТЬ НАШОЇ ПРЕСИ.

Повідомляється членкинь Жінвідділу, а заразом всіх читачок "Робітниці", що в четвер, 8. листопада ц. р. відбудеться в новім будинку Українського Робітничого Дому **ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА.** Вступ за річами на розігравку. Всі товаришки повинні прибути на цю забаву численно. На забаві стрінетеся з ріжними несподіванками, як також приграватиме добірна музика. Початок в годині 8-ій вечером.

ДР. Ф. РИБАК
M.D., C.M., L.M.C.C.
ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
З довголітною практикою в шпиталях Winnipeg, Шікаґо й Монтреалі.
Операції виконує в шпиталях.
Офіс: — 594 SELKIRK AVE.
Телефон: — 55 323
Резиденція: — 562 ALFRED AVE.
Телефон: — 54 000
WINNIPEG, MAN., CANADA

Др. В. ЧАСНИЙ
ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монтреалі і Ст. Боніфес.
413 SELKIRK AVE. — Phone 55 866 — WINNIPEG
(На місці д-ра Ґерлибека.) Урядує вечерами.

ПЕРШОРЯДНІ УКРАЇНСЬКІ КРАВЦІ
Виробляємо найкращі і з найліпших сукон убрання й оверковти після найновіших мод і на означений час. За вдоволення ручимо.
ЗАХОДЬТЕ ДО НАС ОСОБИСТО, А З ПРОВІНЦІЇ ПИШІТЬ ДО:
KUZYK & DEMKIW
814 MAIN STREET. Cor. JARVIS AVE., WINNIPEG, MAN.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
Робимо до міри зимові оверковти, осінні плащі, убрання, суїти найновіщої моди з найліпшої матерії і сукна по зниженій ціні.
Запевняємо роботу на означений час і за вдоволення ручимо.
Також чистимо, прасуємо й направляємо.
A. CHOMA — 567 SELKIRK AVE. — WIINNIPEG, MAN.

ДР. ЙОСИП МЕҐАС
ОПЕРАТОР, ЛІКАР, АКУШЕР.
Найновіша екс-рей машина. Найновіші електричні машини до безопераційного лічення недуг.
10164A — 101 STREET
Room 201 Kitchen Block
Телефон 1341 Edmonton, Alta.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ БІЛЬ ВІД НАГНІТКІВ!
Стилсів лік для нагнітків є безпечний і певний. Він припиняє біль раптово, після чого зараз ділає на знищення нагнітка. 25 центів фляшка. Замовлення висилаємо поза місто поштою.
W. A. STILL
THE DEPENDABLE PHARMACIST
54 Bond St., Transcona, Man.
Телефон: 173

АДВОКАТ СЕМЕН ОЗЕРО
полагоджує всі справи судові — земельні і т. д.
— Адреса: —
До офісу: 520 McIntyre Block.
До дому вечером: 377 Garlies St.
WINNIPEG. MAN.
Телефон до офісу: 86 444.
Телефон до дому: 54 662.

УВАГА! УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ.

Продаємо вугля, кокс і дрова. На дровах даємо опуст від 10 до 15 процент на корті. Просимо замовляти кожного дня від 8-ої години рано до 11-ої вечером. А так само перевозимо (муфуємо форничі) з будинку до будинку й з Гемилтону до инших містечок. Роботу виконуємо уважно, успішно й по умірковaних цінах. Просимо зголошуватися на таку адресу: 156 BEACH RD. HAMILTON. ONT.

Phone: Garfield 7297 J.
В. ГОЛОВАЧУК, завідатель.

ПОШУКУЮ брата, Івана Пігуляка і сестру Сабіну Буріян. Обоє приїхали до Канади 1913 р. Походять з повіту Кіцмань, Буковина. Моя адреса:
STEFAN PIHULIAC
Box 213
(131) Copper Cliff, Ont.

ДО ВІДОМА односельчанам з села Підвисоке, повіт Снятин, Галичина. Я отримав зі старого краю цікаву новину для всіх нас односельчан з Підвисока. То-ж прошу всіх односельчан, які знаходяться по цім боці океану обовязково подати мені (на понищу адресу) свої адреси, по отриманні яких я дам ширші інформації.
W. CHYPLYK
Box 1920
(132) Coalhurst, Alta.

ПОШУКУЮ свого брата, Олексу Даниша, який перебував в околицях Едмонтону й Саскатуну. Походить з села Ілинці, повіт Снятин, Галичина. Хто про него знає і подасть мені його адресу одержить $5.00 нагороди, або сам хай зголоситься на адресу:
ELIA DANYSH
10628—96th St.
(131) Edmonton, Alta.

ДР. Й. С. ЧАЙКІВ
ЛІКАР АКУШЕР І ОПЕРАТОР (B.A. M.D.)
Офіс: 349 BATHURST STREET Tel. Trinity 7132
Офіс і мешкання. 269 ROYCE AVENUE Tel. Lloydbrook 3353
Toronto, Ont.
Урядові години — від 2. до 4. і від 6. до 8.

В ШЕСТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ НАШИХ ГЕРОЇВ-РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ!

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОК ВІДДІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕҐУ

відіграє

В КОРИСТЬ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ

В СУБОТУ, 10. ЛИСТОПАДА 1928 Р.

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ

славну драму на 5 дій М. Ірчана

12 ДВАНАЦЯТЬ 12

Драма "Дванацять" вічно нова для нас, бо в ній вірно змальовано смілу боротьбу і смерть робітничо-селянських героїв Західньої України т.т. Мельничука, Шеремети і Цепка. Саме минає шість років з дня їх смерти, тож приходіть усі ще раз побачити славну дванацятьу на сцені. Участь бере 80 осіб!

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 50, 40 і 25 ЦЕНТІВ.

Тикети швидче можна набувати в буфеті Українського Робітничого Дому.

В НЕДІЛЮ ВЕЧЕРОМ ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ ЗА ДОБРОВІЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

В РОКОВИНИ ДВОХ СВЯТ!

СТАРАННЯМ ЛИСТОПАДОВОГО КОМІТЕТУ ДОПОМОГИ УКР. РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКІЙ ПРЕСІ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 11. ЛИСТОПАДА 1928 Р.

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕҐУ

ВЕЛИЧАВИЙ

Концерт-Мітінґ

ПРИСВЯЧЕНИЙ ОДИНАЦЯТИМ РОКОВИНАМ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ Й ШЕСТИМ РОКОВИНАМ СМЕРТИ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ: СТЕПАНА МЕЛЬНИЧУКА, ПЕТРА ШЕРЕМЕТИ Й ІВАНА ЦЕПКА.

На мітінґу буде промовляти ТОВ. І. НАВІЗІВСЬКИЙ, який щойно повернув з Західної та Радянської України.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Приходіть громадно й вчасно. Просимо того вечера лишати дітей дома.

RED STAR LINE
WHITE STAR LINE

РІЗДВЯНА ПОЇЗДКА ДО СТАРОГО КРАЮ

Під проводом Йосифа Вальчишина, управителя українського департаменту в Монтреалі, від'їде з Монтреалу прогулькова група 24. листопада на кораблі Гвайт Стар Лінії "Лаврентік", також 19,000 тон, — є це останній від'їзд з того порту в цім сезоні.

Четверта річна прогулькова поїздка до старого краю під особистим проводом нашого добре знаного подорожуючого аґента Юрія Я. Дробея відбудеться з Галіфаксу 9-го грудня на великім кораблі Ред Стар Лінії "Лапланд" в 19,000 тон поємности.

Буде продаватися для всіх від'їздів тикети аж на місце до Польщі і Румунії.

Спеціяльні потяги заїзджають аж до корабля. Всяка поміч при паспортах, візах, пакунках і поїздових полученнях так в Канаді, як і в Европі.

Хто зацікавлений поїздкою в Европу або бажає, щоби його приятелі та кревні приїхали до Канади в товаристві Ю. Дробея чи Й. Вальчишина, хай пише на одну з нище поданих адрес. Передплаченим пасажирам з Европи дається як найліпшу услугу.

В справі пересилки грошей до Европи, почтою чи телеграфічно, перепишіться також з нами, або нашими аґентами. Оплата й услуга найдешевші. Виплата в найблищій почті.

Компанія оперує найбільшими кораблями на світі і найбільшими з Европи до Канади вже через 60 років.

JOSEPH WALCZYSHYN.
McGill Bldg., Montreal and 55 King St. E., Toronto.
L. SIKEVYCH. 224 Portage Ave., WINNIPEG, MAN.
I. BELIVAN. 307 Canada Bldg., SASKATOON, SASK.
G. J. DROBEY.
10275 — 101st Street, Edmonton, Alta.

RED STAR LINE
WHITE STAR LINE CANADIAN SERVICE